# Мықаелє Рәшид

# Әлиә

# ШӘМС

МИКАЕЛЕ РӘШИД

Нәшрәта „Ғайасстан"
Ереван 1970

ՄԻՔԱՅԵԼԵ ՌԱՇԻԴ

**Արև**

**(Քրդերեն)**

*«Հայաստան» հրատարակչություն*
*Երևան, 1970*

**Микаэлэ Рашид**

**СОЛНЦЕ**

(на курдском языке)

7—4—3

Издательство «Айастан»
Ереван, 1970

Р′ОЖ

## ЗИАРӘТА МЬН

Әзе hәр'ьм Москове,
Әзе hәр'ьм Москове.

Wәхта бьhар щәнубе
Алава хwә шин вехә,
У бь ч'ә'ве ләгләга
Әw дина хwә бьдә мьн,
Әзе hәр'ьм Москове.

Wәхта hавина т'ьм т'и
Жь хӧмам, гәрма хwә сьстбә
У мина дәве ихбә,
Әзе hәр'ьм Москове.

Wәхта паиза бинхwәш
Мина к'ӧлфәта h'әмлә
Бәре хwәва гьранбә,
Әзе hәр'ьм Москове.

Wәхта зьвьстан чилбә
Wәк бәдәна доста мьн,
Әзе hәр'ьм Москове.

Әзе һәр'ьм Москове,
Чьмки стәйра бәхте мьн
Wи бажарида век'әт,
У әз-кӧр'е к'әсиба—
Бумә шайир у дәнгбеж.

Әзе һәр'ьм Москове,
Һәр'ьм зиарәта хwә.
1968

## ДЬНЙА МАЛА МӘЙӘ

Дьне бой мә буйә ча сьникә т'ьжи,
Дьне мала мәйә у әм теда дьжин.

У жь дьнйа мә дәр, чаwа жь мале дәр
Бона мә т'ӧ кәси т'ӧщар т'ӧнә сьт'ар.

Хәрибие мәрьв вәдгәр'ә те мале,
Дайка хwә дьбинә, дьбе: "Сәлам, дае„!

Wәхте жь космосе әм вәдьгәр'ьн у тен,
Әм дьбежьн: "Сәлам, wәт'әне мәйи де„.

Әме к'ӧда һәр'ьн жь мала хwә-дьне,
Жь дьне дәр бой мә т'ӧнә щики дьне.



Чьцас щара дьне wеран бу нав шәр'а,
Ле щьмаә'та диса әw авакьр хwәр'а.

Щьмаә't дьжи бона р'ожа сьбейә хwәш,
Дьхәбьтьн дьне бькьн щьнәта баш.

Ле дьнеда һәнә шәр'базе сәwдасәр,
Кӧ дьхwәзьн бой мә биньн дәрд у к'әсәр.

Кӧ дьхwәзьн, wәки жь атоме wана
Жь мәрьва т'әне сийа wан бьминә,

Wәки ава зәлал бона мә бьбә жә'р,
Бәре дара бьбә бой гьшка жә'ра мә'р,

Кӧ бой тә'ва ширьн әм ша нәбьн т'ӧщар
У бәр дәрба хәдар әм стӧхарбьн у жар.

Дьне мала мәйә, әмьн хwәйе дьне,
Жь дьне дәр бой мә т'ӧнә щики дьне.

Дәсте хwә бьднә һәв, хушк-бьре
п'ьр'зьман,
Wәки т'ьм сайнбә бой мә гьшка ә'зман,

Wәки т'ьме бьжи у гӧлвәдә дьне,
Жь дьне дәр бой мә т'ӧнә щики дьне.
1963

* * *

Әwан һьшбуна шәве дöһ'ала
Дьдьн бәр гöлла,
Әwана меше бәдәw, чаwа жьн,
Бер'әһ'м дькöжьн,
У ава ч'әма, ава сар, зәлал,
Дькьн хуна ал,
Wәки һив шәве дәwса we аве
Бьк'әвә хуне.
Жь от'ахе wан бина гöла те,
Чаwа щьнәте,
Ле әwен баг'е бь моза т'ьжи
Дькьнә к'ози.
Әwан сильһ'а дькьн wан дәста,
Кö бой wан бәста
Нан р'әшандьнә, дьрун, к'öтанә
Бь хун, худанә.
Әwан шир дьбьн дьр'ежьн ч'әман,
Wәки зер'е wан
Дьһа бьрq вәдә, шәве тә'рида
Ишьqе бьдә.
Ле бәни адәм бәр wан ч'әме шир
Стöхар у һесир
Хуне т'у дькә.
Әwана бьра дьдьн бәри һәв,
У р'ож дьбә шәв,
У әw шәр' п'ор'е де сьпи дькә,



Ьне чь бькә?
Һәрке qәwәта wана бьгьрта
Wана we шәмс жи бьда бәр гöлла.
Та к'әнге, бьра?

1967

## СИНОРХWӘЙКЬР

Бона гәләка
Шәв щи-ньвинә,
Хәwа шьринә,
Wә'де дьланә,
У р'амусанә.

Ле сәба wи шәв
Бой хәwе нинә,
Мьрьн-жийинә,
Гöлла нәйарә,
Дәрба хәдарә.

Шәв дьле дейә,
Дьле нәр'ьһ'әт...

1967

## ТӘ'ВА КОМУНИЗМЕ

Wəхте бьһар те, бәрф-буз дьһ'әльн,
Зьвьстана пир дьгри бе к'омәк,
Бәр тә'ва ширьн wар дьхәмьльн,
Диса вәдгәр'ьн қӧльнг у лəглəг.

У гӧлвәдьдә т'әбийәт т'әмам,
Бәшəра тә'ве дьһа хwəш дьбə.
У өса һəр сал һьм ə'рд, һьм ə'зман
Һ'ьшйар дьбьн т'ьм, ча əм һəр сьбə.

Əw т'әбийәтə, əw ə'рдə, əзман,
Р'йа wан башқəйə жь р'йа мəрьва.
У бой мəрьва чьқас сал-зəман
Зьвьстан бунə бь сьр'-сəрмева.

Р'убаре дьне т'ӧ тə'в т'өнəбу,
Қӧ бой ə'мре wан бьһаре бинə,
Тə'ва ль ə'зман т'опəкə арду,
На, əw нькарə ə'мре гəш бинə.

Лазьм бу тə'ва партиа һ'əлал,
Лазьм бу тə'ва Ленине аqьл,
Кӧ дьнйа мə кəвн, дьнйа мə дəлал
Гӧлвəдə, бьжи аза у щаһьл.

Сьба нур вəбу сəр wəлате мə,
У дара ə'мьр шин бу, шах вəда,



Əв ə'мьр ə'йни бона адəмə,
Бона милиона, нə бона сəда.

Һəй зьвьстане wəлатед зӧлме,
Аг'рийа wə те, аг'рийа wə р'əщ,
Бьһар вəдьбə сəр т'опа дьне,
Р'ɔ дəрте-тə'ва комунизма гəш.

1962

## QАСЬДЕ Ə'ДЛАЙЕ

Диса бə'са хере ль дьне бəла бу,
Бона əшq у шайе диса мəйдан вəбу,
Гəмие мə т'əзə фьр'ин ə'рше ə'змин
У тə'ва һавине жь ви ə'змане шин
Сьлав да wət'əне мьни дəлал.

Гəмие мə, чаwа қасьде ə'длайе,
Хwəстьна дьле мə бəлакьрьн дьне.
Чаwа кӧ тə'ва гəш жь р'оһлате дəрте,
Өса жи ə'длайи жь wət'əне мə те,
Жь wət'əне милион дьле һ'əлал.

1962

* * *

Әз жь qöр'на тем у дьчьм qöр'на,
У әз ньзаньм,
Wәки к'е бунә әw пешие мьн,
Хуна к'ижана тамаре мьнда
Ньha дьк'ьшә,
Чawa кö р'оке нәвич'ьр'ке мьн
Нькарьн бежьн, кö әз к'е бумә,
Гәло hәбумә,
У гәло хуна мьнә, кö ньha
Тамаре wанда шәв-р'о дьк'ьшә?
Бьла öсабә.
Мьн нә т'алашә.
Әз т'әк дьхwәзьм, h'әта кö hәмә,
Тьштәки бькьм бона мәрьва,
Дьле wан шакьм
У hесьре сәр сурәт паqьшкьм,
К'ьламәкә хwәш wанр'а бьhельм,
Кö әwана жи бой э'мьр шабьн,
Hәвр'а hәр дәра hогьр-hәвалбьн.
Wәхта жь дьне әз р'оке hәр'ьм,
Нәбежьн, wәки меван бум ль вьр,
Ле бежьн, wәки хwәйи-хödан бум
У хәбатчи бум.

1966



## САЛА Т'ӘЗӘ

Tö хер hати, сала т'әзә,
Tö сәр ч'э'ва hати!

Әм напьрсьн мина hәрсал;
— Те чь бини бой мә исал,
Чь бьпьрсьн жь тә?
Ньha wә'дә зу дьбәзә,
Ньha wә'дә гәләк ләзә.
Же бьпьрсә,
К'а әw wә'дә чь дьхwәзә?
Әw щаба тә т'öщар надә,
Чьмки әмьн хwәйе wә'дә
У хwәйе тә,
У щабе әм дьдьн.

Tö хер hати, сала т'әзә,
Tö сәр ч'э'ва hати!

Әм набежьн:
— Диса töйи гömана мә,
Qәwәта мә ньha т'амә.
Чьqас салә tö дьбини,
Вьр hада жи те бьбини,
Чawa баре сәр мьле тә
Чьqас дьчә гьран дьбә.
Qәwәта тә йа салəке,

Бәза тә йа хәзаләке,
Ле әме тә öса баркьн,
Wәки hерса дьжмьн р'акьн.
Хәзал дьбәзә, р'ьндькә,
Ле әw бәз бой мә hьндькә.
Әме hьлдьн бәза öса,
Кö бьh'әльн кәвре дьлсар,
Бьр'әqьсьн ч'йае безар,
У стәйр hәвр'а qьсә бькьн,
Hәвр'а бежьн у бәлакьн
h'әму гоше ә'рше әзмин,
Wәки вьра әм чь дькьн,
Чь чедькьн
Бой мәрьва.

Тö хер hати, сала т'әзә,
Ль wәт'әне мәйи аза.

1963



## П'ЕХӘМБӘР НИНЬМ...

П'ехәмбәр ниньм,
Ле бawәр дькьм wәки wәхте бе,
Чахе нәвики йан нәвикә мьн,
Мина мерхасе жь бәлге к'ьтебе,

Жь дьнйа мә дәлал, wәт'әне мә кәвьн
We р'оке hәр'ә ль стәйрәкә дур,
Насийа хwә бьдә qизәкә дәлал,
Йане хортәки бь диндара нур,
У we же h'ьзкә бь h'öба зәлал,
We дә'wәта хwә нав стәйра бькә,
У хwәнди we бен жь стәйре майин,
Hәр кәс we т'асе бь әшq т'ьжикә
У вәхwә әшqа wан дö гöле бин,
We вәхwә әшqа т'ьфаqа стәйра,
К'идәре дәнге т'ö шәр'а нае,
К'идәре исаф у аqьле мәрйа
Бой qöр'на чекьр дәwра ә'длайе.

1966

## ӘМ hАТЬНӘ

Кал-баве мә готьнә, кö мәрьв меваньн ль дьне,
Бой wан гьшка т'әк р'ек hәйә, әw р'е дьбә бәр мьрьне.

У hатьнә, п'ошман чунә, жь ә'мре хwә т'ьм нәр'ази,
Чьмки ә'мьр пьрс дайә wан:— Чьма hати, чь дьхази?

Әм hатьнә ль ве дьне нә кö чawa меван, хәриб,
Әм hатьнә ль ве дьне чawa хwәйи, чawa мәри,

Әм hатьнә, кӧ дьнйае бьгӧhезьн бь щур'е т'әзә,
Wәки hәр кәс, к'е бе дьне, бежә:—Дьнйа баг' у р'әзә,

Hатьнә, кӧ худана шор' бой мә ббә ә'йни шәрбәт,
Wәки мәрьв бәхтәwарбьн у дәрбазкьн әшq у сәрбәст,

Әм hатьнә, кӧ р'е вәкьн бәрбь стәйре дур у безар,
Кӧ р'йа нава ә'рше ә'змин ббә р'екә нас у аза,

Кӧ hәр дәра мәрьв hәвр'а бьжин чawa дост у бьра,
Кӧ дьнеда бе hьлдане аг'атийа зорба, гӧра,

Кӧ дьнйа мә ббә маләк, мьләт бьжин бь ә'дьли,
Wәки ә'мьр ббә к'ана әшq у шайе бой hәр дьли,

Wәки шәр' у wеранкьрьн, wәки qәт'ьл, дьжмьнайи
Ббьн ч'ир'ок, ббьн т'ариq бьн ә'змане сут у сайи.

1962

* * *

Ә'мре мәда щур'ә-щур'ә мәрьв hәнә:
Йәк ә'дьлә, йәк hерс дьбә, йәк дьк'әнә.
Мәрьв hәйә заhә ә'мьр чь бьhайә,
Мәрьв hәйә сәре wида т'ьме байә,



Мәрьв hәйә, кӧ h'ьз дькә hәма hьлдә,
Hьлдә, нәдә, т'әк бона хwә дӧшӧрмишбә.
Чь вәшерьм, мәрьве ӧса hәла hәнә,
Ә'мьр бой wан к'еф у сәйрә у зозанә,
Мәрве ӧса чawa кӧ те, ӧса дьчә,
Hатьна wи, чуйина wи т'ьм бе р'еч'ә.

Ле ә'мре мә дьбьрьqә h'әзар р'әнги,
Сәр wи ә'мри бь дьл-щәгәр бумә бәнги,
Әз бәнгимә сәр р'ожа нур, эвара хwәш,
Сәр мәрьва, кӧ чедькьн ә'мре мә баш,
Бона милионе мина хwә р'ӧh' у щаньн
Бона шабуна йәки дьн т'ьме шаньн,
Hәр тьштида р'еч'а хwәйә баш дьhельн,
Ә'мре бәтал бона wана т'ьме мьрьн,
Т'ариq дьжи т'әне сайа wан мәрьва,
Wәлате мьн сайа wанә шен у ава.

1963

## МӘРӘМ

Әз дьхwәзьм бьжим,
Ле нә бой we йәке,
Wәки бьхӧм, вәхӧм,
Ле бона we,

Wəки мина тə'ве
Бьшəwьтьм т'ьме.
Та аг'рийа мьн те.

1963

## ÖСА БЬЖИ

Öса бьжи, кö həр дəран
Тəр'а бежьн: "Тö хер hати„,
Wəки нəби баре гьран,
Канйа бе ав бəр леве т'и,
Wəки нəби дара бе бəр.
Wəки нəби т'оза сəр р'е,
Нəби йəки бе дьл-щəгəр,
Дəwса "на„ нəбежи "əре„.
Öса бьжи, wəки адəм
Бь тə шабьн, бьжин к'öбар,
Кö həр дəра бой wан həрдəм
Тö həвалби, пьшт у сьт'ар.

1964



## ДЬЛЕ МЬН

Əв дьнйа-алəм дьле мьнданə
Бь шабуна xwə
У дəрде xwəва,
У əwлəде we хушк-бьре мьньн.
Əз дьбhем, чawa дьле wан т'əмьз
Мина дьле мьн həрр'о ледьхьн,
Мина сəh'əте шəв-р'о ледьхьн,
We лехьн, та кö мəрвайи həйə,
Həйə к'əне we,
Мəлулийа we,
Бьн тə'ва ширьн,
Бьн hива дəлал.

Wəхта ль дьне мəрьв дьк'əнə,
Бона дьле мьн əшq у шабунə,
Wəхта ль дьне мəрьв дьгри,
Дьле мьн дьбə паиза дəрəнг,
У бь дəрде wи дьл дьк'əwгьри.
Бьрине дьне бьрине мьньн,
Жь wан бьрина hесабун т'önə,
У шəве дьреж
Хəw мьн дьр'əвə, хəwa бьриндар.
У wəхта мəрьв жь дəрба хəдар
Дьк'əвə у щот ч'э'ве xwə дьгьрə,
Мьн т'ьре, wəки бь чьл хəнщəра

Дьле мьн дьхьн,
У жь дьле мьн хуна сор дьк'шә.

Әз дьгрим бона дәрде мәрьва,
Ша дьбьм бона шабуна wана,
Е кө дьхwәзьн, кө дьне шенбә,
Мәрьв азабә wәк тәйре к'өбар,
Т'әмьзбә мина авийа сьбе,
Һ'әлалбә т'ьме
Мина шире де,
Бе сущбә мина т'ьфале ширмеж.

Әз т'әрщмәчимә.
Әз т'әрщмә дькьм дьле мәрьва,
Әз т'әрщмә дькьм шабуна wана,
Дәрд-хәме wана,
Awa бона чь
Әв дьнйа-аләм дьле мьнданә.

1964

## Р'ЕДА

Диса р'ек'әтьм, диса к'оч'әрьм,
Бь xwәстьна дьл диса дьгәр'ьм.
Дәрва шәвә, ве шәве машинә



Бь синге һ'әсьн дьqәльшинә,
У фитина we нава шәведа
Сьлаве дьдә
Ч'йае дур, безар, дәште шовкьри
У ә'змане р'әш, wәки дьгьри.
Әз дьһеньжьм у кәр' дьбһем,
Кө ча машинә
Мьнр'а дьстьре к'ьлама сьбе.

1964

* * *

Жь тә'ва ширьн, тә'ва бьһаре
Нур дьбарә у дьбә һешнайи,
Жь we һешнае
Бинәкә xwәш те, бина бьһаре.

Ле Вйетнама дур, Вйетнама дурда
Гәло һун дьбһен, адәме дьне,
Хун дьньqьтә сәр we һешнае.

1968

# Р'ЕКВИЕМ

**Сәр мьрьна Йу. Гагарин**

Бьрао,
Мьразе мьн әw бу,
Wәки р'асти тә бем
У дәнге тә бьбһем,
Дәсте тә бьгөвешьм,
Р'абьм тәр'а бежьм:
"Р'ожа тә хер!„.
Ле иро дәwса we
Ль р'убаре дьне
Бәлабу, ча бьруск,
Бә'сәкә нә бь хер.
Дьл ләрьзи бе зор,
Ч'ә'в т'ьжи бун ча гол,
We бьһара р'әнгин
Тә бьр ә'рше ә'змин
Бьһара дьле мә.
Диса бьһар вәбу,
Чawa тәйре бази
Диса жоре, ә'змин,
Тә жь дьнйа ә'зиз
Хатре хwә хwәст.

Бьрао,
Бьрао...

1968



# QИЗЕ Һ'ӘWША МӘ

Гәло дөһ нибу, wәхта кө әwан
Һәла һе qиз бун, сьвьк у бехәм,
Эваре бой wан дәвт'әр бу ә'зман,
Сәр ве дәвт'әре хорте дьлован
Пе стәйре зер'ин, чawa пе һ'әрфан,
Бь дьл дьньвисин наве wан qизан,
Наве ә'зизан,
Wәки дәрһәqа һ'об-әвина wан
Дьнер'а бежә әw дәвт'әр-ә'зман.

Гәло дөһ нибу...
Ле иро әwан
Иди бунә де, кәвание малан,
Т'әви мере хwә у т'әви зар'ан
Зу-зу тен меван
Мале де-баван.
Ч'ә'в дьч'урсьн минани стәйран,
К'ән гөл вәдьдә сәр диндара wан,
У т'әви гьлие "мама„ у "папа„
Әз дьбһем гьлие "кале, пире щан„.
Мал т'ьжи дьбә бь к'әне зар'ан.

Мьн т'ьре, wәки әw шабуна wан
Данә мьн, данә һ'әму щинаран.

1968

* * *

Дә ћьшбьн, ћьшбьн, дә ћьшбьн!
Ведәре әwан р'азанә,
Кӧ р'оке шәр'е гьранда
Нава гӧр'ина т'опада
Ӧса жи бона ћьшбуне
Щан дашә.
Дә ћьшбьн, ћьшбьн, дә ћьшбьн!

1967

## ОКТЙАБР

Qәwмандьн дьжин сал у зәмана,
Чawa т'ариqа бәхте мәрьвае,
Qәwмандьн, чawa тире жь кәвана,
Дьфьр'ьн ль чар qӧлбе дьнйае.

Qәwмандьн ћәнә, ча бьрин дьжин,
Qәwмандьн ћәнә дьбьн шер, к'ьлам,
Qәwмандьн ћәнә бьн ә'змане шин
Бой мә дьбьнә сьлав у к'ьлав.



Qәwмандьн ћәнә, кӧ бона адәм
Дьбьн р'ожа р'әш у баре гьран,
Qәwмандьн ћәнә, wәки чawa ч'әм
Дьк'ьшьн дьчьн бь сал у зәман.

Qәwмандьн п'ьр'ьн, wәк стәйре ә'зман,
Мәзьн у ч'укьн минани стәйра,
Ле нава wанда чawa п'әләwан
Стәйра Октйабре шәwq дьдә мәрйа.

У нура we гәш шәва р'әш qәлашт,
Р'екә нӧћ вәкьр нава qӧр'нада
У баре гьран, баре wәк бәраш
Жь дьле мәриe хәбатк'ар ћьлда.

Ћьлда у авит qӧр'не бӧћӧри,
Qӧр'не зиндана у qӧр'не бәхтр'әш,
Мәрьв хьлаз бу ә'мре зәлули
У р'ек'әт бәрбь пашwәхтийа гәш.

Qәwмандьн ћәнә... ле Октйабра нур
Бу т'аще ћ'әму, ћәр qәwмандьна,
Шәwqа хwә авит гоше ћәрә дур,
Бу тә'ва т'әзә бой дәwр у qӧр'на.

## ХӘWНЕДА

Мьн хәwнеда дит:
Йәки дьле хwә дәрхьст у гьвашт,
У жь дьле wи хуна р'әш, qьлер
Дьньqьти жер.
— Кör'о, чь дьки?— жер'а дьбежьм.
— Әз ве хуна р'әш жь дьл дьгвешьм,
Кö дьл т'әмьзбә дьнеда hәр дәм,
Ахьр, бьранго, ве э'мре мәда
Дьле р'әш, хьраб зә'ф кöл у дәрд да.

1966

## Р'О Ж

Р'ож дьh'әлә, дәрбаз дьбә,
Әм хатьре хwә же дьхwәзьн,
Р'ож дьмьрә, дәрбаз дьбә,
Әм тьштәки же нахwәзьн.

Ле гәло әм дьфькьрьн,
Wәки р'оже э'мре мәнә
Дьчьн, дьчьн у дьмьрьн,
Wәки р'оже мә кем манә?



Р'ож дьмьрьн, ле әм т'ьме
Р'оже т'әзә сьлав дькьн,
Qьрар дькьн, wәки э́ме
Сьбе йан döсьбә чь бькьн.

Щарна әм пашда дьнhер'ьн,
Ле нә бой we кö кал дьбьн,
Ле бой we, кö пешда hәр'ьн,
Кö шашие мә бәре кембьн.

Э'мре мәда се hәвальн—
Р'ожа döh, йа иро, сьбе,
У мәрьвайи ләма дьжи,
Wәки дьбе:
— Г'ало әw р'ож we к'әнге бе?

1968

## ӘЗ ЗАНЬМ

Әз заньм, hун жи мьн четьр заньн,
Wәки э'мьрда әм чь жи нәкьн,
Hәр т'әне хер у qәнщи дьминьн,
У хер у qәнщи дьнеда йәкьн.

Wəхта мəрьве к'əмал, дурəди
Бона qəнщие дьчьнə бал həв,
Əwана həвдö фə'м дькьн иди,
У мьна дьбьн тə'ристан у шəв.

Wəхта мəрьве ə'рнус у бь к'ин
Р'асти həвдö тен, əwана т'öщар
Həвдö фə'м накьн, дара тəр' у шин
Жь кьрьне wан h'ьшк дьбə беч'ар.

У ч'əме ə'мьр йəк шелу дьбə,
Йəк зəлал дьбə сəр р'йа хwə дьреж
У wи ч'əмида əм хwə дьбиньн,
Шöхöле хwə qəнщ, шöхöле qьр'еж.

1968—69

## К'Е ЧЬ БЬРИЙƏ

Чь башə, wəки дьнеда дьжим,
Чь башə, wəки мəлульм щарна,
У шамə, чawa əв дара hешин,
Кö дьлизə т'əв бае ə'wарə.

Чь башə, wəки əв ч'йа ahьльн
Бь h'əч'е хwəйə чил у qəрqашва,



Чь башə, wəки əв ч'йа щahьльн
Бь меше hешин у həwa хwəшва.

У р'о дьh'əлə сəр баг' у дəшта,
Дьбə нан, дьбə эмише бинхwəш,
Қале зəмин жи нəдьхwəст бьhьшта
Əв дьнйа р'оньк у əв ə'мре гəш.

Ч'əм бой мə дьстрен, ə'wр бой мə дьгрин,
Ч'йа hенкайа хwə боиа мə тиньн,
Тö hьлдə бина гöле бь стьрин,
Те бирки, wəки гöл бь стьриньн.

Ч'ə'ве qизе мə мина шəваньн,
Стəйр дьч'урьсьн wан ч'ə'в-шəвада,
Хашхашке чола лева меваньн,
Лев гəрмьн, сəр wан köч'ьк к'е дада?

1967

## Т Ə' В

Hатьна тə'ве
Əшq у шабунə бона дьле мьн.
Дьхwəзьм р'унем, пер'а хəбəрдьм
У же бьпьрсьм, кö к'öда чуйə,
К'идəре буйə,

Чь тьште т'әзә дьнеда дийә?
У әз дьхwәзьм дәсте хwә бьдмә
Тиренще w'е зер',
Кӧ әwе дурва бой мьн шандьнә,
Чawa кӧ һәрр'о дәсте хwә дьдьм
Wан п'ор'е зер'ин, п'ор'е һәвьрмьш—
Бона мьн ә'зиз,
Кӧ зьвьстане, сӧр' у сәрмеда,
Р'оже мәлулда
Әв тә'ва ширьн дани бира мьн,
П'әнще wейә зер', п'әнще бь ә'мьр
У мьна дькьр хәм-хийале дьл.
Йәк жи дьхwәзьм мина пешие хwә
Р'абьм бәре хwә бьдьм тә'ва р'әһ'м
Чawa бәр хӧде
Ньмеже бькьм.
Ле әз минани хортәки бехәм
Жь мале дәртем, дьчьмә к'уче,
Вәдьхӧм гәрма ве тә'вейә кәж,
Чawa вәдьхӧн шәрава щаһьл,
Кӧ дьле мера ша дькә т'ьме.
У әз дьгәр'ьм һ'әта эваре,
Бь тә'ве сәрхwәш,
Шькра хwә тиньм т'әбийәтер'а,
Кӧ тә'ва ширьн,
Тә'ва жийине дайә мә-бәнда.

1968



## ЩАРНА МЬН Т'ЬРЕ

Щарна мьн т'ьре, wәки әз бамә,
Wәк һәспе бе гәм чолада мамә,
Щарна мьн т'ьре, wәки әз авьм,
Wәки әз һәла щәwa бе навьм,
Wәки шелумә у р'енга хwәда
Әз мьна дьбьм бьне ә'рдеда
У паше щики нәнас у һеса
Дәртем р'уе ә'рде әз зәлал у сар,
Хwәр'а ша дьбьм, дьстьрем бе хәм,
Дьк'ьшьм, дьчьм у дьбьмә ч'әм.
Щарна мьн т'ьре, wәки әз дарьм,
Бьн п'әнще р'ое кәвьр, зьнарьм,
Щарна чоледа кӧлилка назьм,
У әз дьхwәзьм
Wәки qизәкә дәлал, дьләвин
Жь бина мьн хwәш сәрхwәшбә у дин.
Щарна гиһамә,
Щарна авйа сәр wи гиһайимә,
У тә'ва шьрин wәхта т'и дьбә
Бь п'әнще хwәва те мьн вәдьхwә.
Щарна әз нурьм
У стәйра дурьм,
Щарна бьрускьм, барана гӧр'ьм,
Щарна эварьм, ә'дьл дьмьрьм,
Щарна әз дәсте дайка ә'зизьм,
П'ор'е әwләде ч'укр'а дьлизьм,

Әз р'амусаньм, алава wемә,
Сәр леве хортьм, йане qиземә,
У хенжь леве хашхашки, щаһьл
Дьшәwьтиньм әз щәгәр у дьл.
Щарна һесьрьм, һесьра демә
У йа бавемә — шәрмок у тьма.
Тӧ мьн нәгәр'ә т'ӧ щйа т'ӧ wәхта.
Әз т'әви тәмә у к'еләка тә.

1967

## Ч'ӘМ

Т'әмьз у зәлал бу
Мина ә'змане сайи.

У ч'әм
Дьк'ьшийа бехәм.

Ле awa
Бажаре мәзьнр'а дьк'ьша
У дьхwәньqә жь qьрежа wи.

Әw нәхwәшә иди,
К'е we бе һәwара wи?

1968



## ШӘВ

Ве шәва гәрм, кӧ мьн хwәш те,
Мьн бәре хwә дайә ә'змин,
Нав кӧлилк у гиһе дәште
Ба, чawa һәсп, бе гәм у зин,
Qаске ч'ерйа нәрм у фәсал
У мьна бу безар, һеса.

Дуе щьг'аре хәләq-хәләq
Дьк'шә бәрбь ьстәйре сут,
Дурва бой мьн дьстьрен бәq,
Ле дьһа дур ч'ийак, ча һ'ут,
Дьһеньжә бе хәм у к'ин.
Шәвә, һьшбунә у һавин.

1967

## ТӘ'РИ К'ӘТӘ Ә'РДЕ

Тә ри к'әтә ә'рде у сар бу ньшкева,
Чawa кӧ сар дьбә дәсте тә бьн аве,
Бе гәма хwә бәрда, т'оза ә'рде жерва
Һьлда у бәлакьр бехәм нава һәwe.
Баран бари у мьн пьшта хwә да диwер,

Дuwар гәрм бу мина нане гәрм у
бинхwәш

Иро жи тә'ве әз бирнәкьрьм ча де,
Гәрма хwә мьнр'а hьшт бьн ви ә'змане
р'әш.

1967

## ШӘВА ДЬЖWAР

Багәр ишәв буйә тә'жи,
Пәй неч'ира хwә дьгәр'ә.
Дар дьнальн нәмьр-нәжи.
Р'е т'önәнә. Р'е нәгәр'ә.
Шәв кор буйә жь т'оза бәрфе,
Кәс т'önә бе hәwара we.

К'ölфәта пир (әwләде we
Шер'да щанда жь дәрба хәдар)
Döа' дькә h'әта сьбе,
Кö бой р'ewинге бе сьт'ар
Хöде бьбә гöман у ч'ар
Ве багәре, шәва дьжwар.

1968



* * *

У дәрбәкеда ишьq тәмьри,
От'аха мьнда шәве хwә тәланд,
Чарнькале мьн hәр тьшт сәqьри,
У тә'рийа тир р'әнге хwә h'әланд.
Шәв qәй дьхwәзә тә даqöртинә,
Ле wa ве дәме фькьра мьн дьжи,
У тә'ри иди öса тир нинә,
Шәв мьна дьбә, шәва сöр'т'ьжи.

1967

## ШӘМС

Qәрәбәрбанге,
Wәхта тö зани, кö шәв дьмьрә,
Ле hәла дьжи,
Wәхта хәw гәләк, гәләк ширьнә,
Wәк р'амусана пешьн у дьреж,
Әз жь мал дәртем,
Әз жь гöнд дәртем
У дьчьм бәрбь т'әпе феза гöнд.
Ча әwләде шәмс,
Мина пешие хwә
Бәре хwә дьдьм р'ohьлата безар.

У нав ĥьшбуна қәрәбәрбанге
Әз дьбĥем чаwа дьлем давежә,
Дьле мьн дьжи,
Мина ве дәма бь h'әзар сӧр'а,
Wәки бь қӧр'на
Дьнйа мәйә кәвн жь мә вәдьшерә,
Әз сәкьнимә,
Ĥивйа р'оемә.
У р'оĥьлат awa we сафи дьбә,
Э'зман р'әнге xwә дьгӧĥезә ĥеди
У бәрә-бәрә.
Вьр ĥәр тьшт дьжи,
Ĥ'ьшйар дьбә жь хәwа ĥьнгори,
У wa р'о дәрте,
Бәре р'адмусә сәре спьндара,
Ча бав р'адмуса ә'нйа зар'а xwә,
У ньшкева әw ишьqа xwә зер'
Сәр гӧнд дьр'ежә,
Сәр мерг-чимана, сәр баг' у баг'ча,
У дорбәре мьн
Дьбә алава шин, дьбьрьқә.
Бой мьн we дәме
Шәмс дьбә хӧде,
Дьбә xwәйи у хӧдане дьне.

1966

* * *

Сьба, эвара, шәве ĥивәр'он
У нивро, wәхта кӧ р'о дьĥ'әлә,
Дена xwә бьдә ә'wра тӧ ĥәрр'о,
Фә'мкә р'әнге wан, ĥ'әжа wан хәwлә.
Бьбĥе чь дьбе ч'әме зьманхwәш,
У сийа баг'ада ч'ьвик чь дьстрен.
Бәре xwә бьдә ч'ийае сәрқәрқаш
У жь ба-қасьде, кӧ жь йале wан тен,
Бина wан ĥьлдә у ĥенкайа wан.
Гӧĥе xwә бьдә тӧ ә'рде дӧĥ'ал,
Бьбĥе ча xwәли дьжи р'ож, шәван,
Бьбĥе дьле we, дьле дйа ĥ'әлал.
Бьбĥе чь дьбен гиĥа у кӧлилк,
Бьнĥер' чь дькьн бьруск у баран,
Бәрбанга сьбе бьбĥе банге дик,
Бьбĥе хьшина бәлге сәр даран,
У бьнĥер' чаwa гәлие к'урә-к'ур
Мьжа шин р'адбә беләз у фәсал,
У тә'ва ширьн жь ә'змане дур
Сьба вәдьxwә авйа сар, зәлал.
Бьнĥер' у бьбĥе, wан гьшка бьжи,
Ч'ә'ва ĥ'әмезкә тӧ ә'рд у ә'зман,
Ĥәр'ә ч'йа, дәште бь ә'щеба т'ьжи,
У шәһәр бой xwә тӧ нәкә зиндан.

1967

## ПАИЗА ДӘРӘНГ

Жь ә'зман мәлулти дьбарә
Сәр баг'а, сәр дәшта у мерга,
Жь дара р'әнге зәр дадwашьн,
Р'әнге сор дьмьрьн бәр льнга.

Жь мала бина бег' те ньһа,
Бина нен те жь дәсте жьна,
Шәв гөндада дьрежьн дьһа,
Шәв шьриньн минани жьна.

Баг', бостан у зәви динщ дьбьн,
Динщ дьбьн щот дәсте әк'ьнчи,
У ба ль бәста бе сәробьн
Дьгәр'ә мина гөре бьрчи.

1968

## ЗАР'ӦТИЙА МЬН

Гәрма Т'ьлбисе. Бина һежире.
У мәлултийа дәве льнгдьреж,
Кӧ һеди фькьре хwәйә кәвн дьщут.
Һенкайа К ӧр'е, кӧ сәр р'енга хwә
Wә'дә дьпиванд.



Сьбеда һ'әта эвара дәрәнг,
(Р'оже чәнд щара р'әнге хwә дьгӧһаст),
Зар'отйа п'ехас
Соqaq, мәйдане шәһәр дьпиванд.
У әw шәһәре бәр дәве К'ӧр'е
Бой зар'отие дьнйа мәзьн бу,
У we дьнеда бой зар'отие
Һәр тьшт жи һәбу.
Әм мәзьн дьбун,
Ле дьл һе хам бун.
У р'оке, р'оке жь wәлате дур,
Наве к'ижани мьн э мре хwәда
Т'әк бьһистьбу,
Т'оп, гӧллә бәрдан,
У зар'отйа мьн
Щи бь щи кӧштьн,
У әз бумә мер нава р'океда.

1969

* * *

Щарна әз бира ч'уктие дькьм,
У хәw нак'әвә һәрдӧ ч'э'ва,
Мьн т'ьре әw р'е гази мьн дькьн,
Кӧ мьна бунә мина хәwна.

Щарәке иди мьн сәбьр нәкьр,
Әз р'абум, чумә шәһәре дур,
У wи шәһәри бәр мьн кәр' вәкьр
Дәрге кӧ дьбьн зар'отйа нур.

Әw coqaq, әw һәwш, кӧ бой мьн бәре
Һaqac фьрә бун, мәзьн бун һaqac,
Ве щаре öса ч'ук бун, мьн т'ьре,
Кӧ әз к'әтьмә щики нәнас.

Р'ож мьна бьбу минани тә'ве,
Кәр' дьһеньжи эвара хwәш,
У әз р'уньштьм та ниве шәве
Бәр дәре һәwше сәр кәвре р'әш.

Ван дәра һәр тьшт мина бәре бу,
У нә минани бәре бу һәр тьшт,
We дәме вьра әw зар' т'ӧнә бу,
Кӧ фә'мкә, чь кӧ р'оке мьн вьр һьшт.

Wә'де беисаф зар отйа мьн кӧшт,
Бәр мьн бе сер бун әв coqaq, әв h'әwш,
Wә'дә ә'мьрда т'әк биранин һьшт,
Кӧ бой мьн буйә хәwнәкә хwәш.

1967



* * *

Мәрие һәри бәхтр'әш мәрие бе wәт'әнә,
Щики бой wи т'ӧнә, кӧ сәре хwә дайнә.

1967

## ДАЕ

Ах дае, дае,
Тӧ дури, дурва дәнге тә нае.
Ньзаньм чькьм,
Әз мина зар'а бира тә дькьм.

Әз заньм, заньм,
Wәки бона тә әз диса зар'ьм,
Диса бьч'укьм
У нә'сьм щарна, щарна мьлукьм.
Щарна дьхwәзьм
Мина wи кӧр'е бехәм п'ехасбьм
У бой мьн тӧ жи
Эвара мале ч'ир'ока бежи.
У ч'ир'ок дьжин.
Тӧ wәстиайи, тӧ дьһеньжи.
У нәрм дәсте тә
Сәр мьле мьн ч'ук кәр' һеса дьбә.

Әзи мәзьньм,
Иди хwәйзар'ьм у әз р'ьнд заньм,
Кӧ дьле мьнда
Ће гошәк һәйә, ль к'ӧ әз зар'ьм.
Ах дае, дае...

1967

## Р'ЕWИЕ ШӘВЕ

Дьне безарә, ч'ийада сарә,
Шьвәр'е харә, wәстәндьн барә,
Жере гәлийә у гәли к'урә,
Wи гәлие к'урда ч'әм фур'ә-фур'ә,
Ава ч'ем дьстре к'ьламе шәве,
Стәйр сәqьр'инә жь ә'йб у шәрме,
Wәки нькарьн р'ewики т'әне
Дәмәке гәрмкьн р'убаре дьне.
Дьне безарә, т'әк ч'әм дьстьре,
Кӧ мәлул нәбә әw мәрве сәр р'е.

Чьqас дьжwарә бой мәрве т'әне...

1967



* * *

Иро хортәки щаһьл ч'ә'лкьрьн.
Нав мәзәлада qизәк дьгьрийа.
Кәси ньзанбу әw qизьк к'ейә,
У чьма дьгьри өса дьлшәwат.
Т'әне дйа хорте ч'ә'лкьри фә'мкьр,
Сәре qизьке да бәр синге хwә,
Qизе һәр т'әне гьлик гот: "Дае„,
Өса гот, wәки дйа р'әбән, бебәхт
Пе һ'әсйа, wәки әw qиза дәлал
Р'оке карьбу бьбйа бука we,
Бона нәвие we р'оке бьбйа де,
Ле ньһа дьгьри бәхтр'әш, бемьраз.

1968

* * *

Зар' р'азанә ширьн, ширьн,
У шәв бой wан хәwна тиньн.
У we шәва беһ'ьс тари
Бәрфа пешьн һеса бари,
Бари һ'әта нура сьбе,
Ә'рд qәрqаш бу льбасе we.
Зар' we сьбе хәwe р'абун,

Зар' боїй бәрфа пешьн шабун.
Гәде мьн әшq галә-галә:
— Ишәв мьн дит бәрф дьбарә.
— Тә чаwа дит?
— Ьне, мьн бәрф хәwнеда дит.

1965

## ДӘРӘW

Мьн гәләк щара вьр'-дәрәw дькьр.
Дьньвиси, wәки h'але мьн хwәшә.
Ә'мьр ширьнә бой мьн ча шәкьр.
Wәки р'ожа мьн т'ьме жи гәшә.

Ле р'асти бежьм, баран дьбари,
Әзи п'ехас бум мина ләгләга,
Бәр ч'ә'ва щарна р'ож дьбу тари,
Wәхта бьрчи бум әз мина сәга.

Щарна мәлул бум мина паизе,
Паиза дәрәнг, бе р'о, бе гöман,
Wәхта нәхwәш бум, тә'ва тиренщзер'
Бона мьн дьбу ньфьр'а ә'зман.



Ле мьн дьньвиси, h'але мьн хwәшә,
Кö бәхтәwарьм әзи ль дьне,
Дае ша дьбу жь дәрәwе мьн.
Ахьр гönә бу, гönә бу ьне.

1966

## МЬРЬН

Мьрьн...
Дәрhәqа wеда әз дьфькьрьм.
Мьрьн чаwа caw,
Ча дәстәки сар
Qәй те дьк'әвә дьле тәйи гәрм,
У тö дьтьрси, дьтьрси ча зар',
Кö шәв к'әтийә мешәки тә'ри,
Мешәки безар.
На, we мьрьне әз qә натьрсьм,
Wәхта щан дьди,
Wәхта хатре хwә жь ә'мьр дьхwәзи,
Кәр' у лал дьчи дьнйакә дьне,
Дьнйа мьрьне.
Дәрhәqа wеда
We дьнйа незик у дьнйа дурда
Мәр'а ч'ир'ока дьбежьн т'ьме,
Ле р'аст набежьн, әw чь дьнейә,

т'ӧ

, кӧ

'и,

Нэ кӧ

Нав



* * *

Р'уе мьн далесэ.

## КӦР'Е Ч'УК

## ДӘРҺӘQА ДЬНЕ, Ә'МЬР У МӘРЬВА ДА

Бәри мә жи мәрьв һатьнә ль дьне,
Хәбьтинә т'ьме, ч'ә'ве wан ль сьбе.
Бой мьн у тә, бьра, т'өнә р'екә дьне,
Әм жи бьхәбьтьн, ч'ә'ве мә ль сьбе,
Wәки дьне хwәшбә мина нура сьбе.

* * *

Нәбе: "Сьбе wәрә„. Нәбе: "Дөсьбә wәрә„.
Тө иро дькари шөхөл бини серн.
Һәр р'ожәкә көшти сәр дьле мә барә.
Чахе тенә бал тә, фьрә вәкә дери,
Нәбе: "Сьбе wәрә„. Шөхөл бинә сери.

* * *

Тә гот кө р'е т'өнә. Бь хwә тө р'е вәкә,
Чawa кө бәри мә.кал у бава вәкьр.
Хwәстьна мә гьшка ль ве дьне йәкә—
Бона әwләде хwә әм бь дьле агьр,
Мина кал у бава, р'екә фьрә вәкьн.

* * *

Дьнйаеда һәр кәс бь щур'е хwә дьжи,
Та те у дьгьһижә аг'рийа хwә безар,



Р'оке, бьранге мьн, we бе дора мә жи.
Хwәзьл wи мәрьви, е кө нәма дьлсар
Бәр дәрд-көле хәлqе у т'әмьз ма ча зар'.

* * *

Wәхта нәһәqьн йан нәр'аст әм бәр һәвдө,
Гәләк щара гьли бой мә дьбьн мәрт'ал,
Хwә вәдьшерьн пьш гьлие qәлп һьм әз,
һьм тө,
Ле дьле мә qәбул накә гьлие бәтал,
Нахwәзә, кө гьли бьбьн шур у мәрт'ал.

* * *

Мәрьв бона мәрьв һьм достә, һьм дьжмьн,
Дьне дькә щьнәт, дькә щә'ньм, кәла,
Ле әw дьщә'динә минани тә у мьн,
Кө өндабьн шәр'баз у мьнабьн щәлат,
Wәки р'оке бой хwә дости бькә хәлат.

* * *

Ә'мьр хwәшә. Мәрьв һа дьхwәзә бьжи,
Ахьр мәрьв т'әне щарәке те дьне,
Ле әw ә'мре ширьн чьqаси кьнбә жи,
Wәхте нәйаре һар те сәр wәт'әне де,
Мәрьв хwә qөрбана wәт'ән дькә т'ьме.

1964

## Р'ЕНГА МЬН

Р'енга э'мре мьн hеса нибуйə,
У сəр р'енга хwə мьн hьм тə'лайи
У hьм шабуна беqəлп дитийə.

Та ньhа həла hе мəрьв дьжин,
Кö пə'рие шьрин дьдьн э'зиза,
Бой мьн дьhельн хəбəре шьрин.

Щарна шəве мьн бехəwьн, тə'ри,
Щарна р'оже мьн öса эт'имьн,
Wəки дьл дьгьри, мəлул дьгəр'и.

Əз р'асти гəлəк qəнща hатьмə,
Əwана бой мьн бунə зиарəт
У дьле мьнда ча хöде дьжин.

1968—69

## Ч'Э'ВНƏБАР

Гот:— Салхийа тə, qəwət-сəh'ətби,
Бьгьhижи мьраз у мəрəме хwə,
Əм бе тə нəбьн у та тö həби
Шабуна мəйи, qəwətбə, сəрхwə.



Дьхwə, вədьхwə, к'еф дькə бехəм,
Мəрьв həw занə йəки маqулə,
Ле əз р'ьнд заньм т'ьме у həр дəм—
Зари шьринə, ле дəстда шурə,

Бона wи дьне т'əк к'ара wийə,
Мə'р hьмбəри wи маqул у р'ьндə,
Qəнща жь wи т'əк хьраби дийə,
Жь "hьнгьве„ wи жə'р дьньqьтə.

1968

## ПƏ'РИЕ ШИРЬН

Wəхта əз ч'ук бум, де у баве мьн
Пə'рие дəве хwə дьбр'ин дьдан мьн.
Ньhа əз хwə-хwə бумə хwəйзар'о,
У мина баво, мина де həрр'о
Əз пə'рие ширьн дəве хwə дьбр'ьм,
Дьдьм зар'е хwə. Бей we нькарьм.

1964

## ИШӘВ

Ишәв дук'ешеда ба дьстьре,
У ишәв мьн т'ьре:
Дәрва, нава бәрфа зьвьстане,
Һәваләки т'әне
We наве мьн дьдә, дькә гази
Бь һ'әзар awази.
Әз жь мале дәртем. Дәрва багәр,
Дәрва тә'ри у сар.
У әз к'әтьм нава п'ашла багер,
Һатьм-чум жор у жер.
Дәрва т'ө кәс т'өнә, дәрва тә'ри.
Дәрва чь дьгәр'и?
Әз пашда тем ижар, әз пашда тем,
Пашда тем, кө р'азем.
Ле һ'әтани сьбе ба дьстьре,
У мьн т'ьре
Дәрва, нава бәрфа зьвьстане,
Һәваләки т'әне
We наве мьн дьдә, дькә гази
Бь һ'әзар awази,
Ле әз qә нькарьм
К'омәке бьдмә wи.

1963



## К'ЬЛАМ

Щарна әз дьбһем, мәрьв дьстьре,
Щарна әз дьбһем, жер'а дьбежьн:
— Дәнге тә т'өнә, бәсә, нәстьре.
Qәй сәрда ава зә'ф сар дьр'ежьн.

У к'ьлам дьмрә ль сәр леве wи,
Wәк көр'е бьриндар ль сәр дәсте де,
Мәрьв бе к'ьлам qәй дьбә cewи,
К'е әw дьбинә, гөне wи пе те.

Дә бежьн, wәки тәйр жи нәфьр'ә,
Бежьн, кө мәрьв бе һәвал бьжи,
Бе баск у фьр'ин мәрьв дьмьрә,
Бе к'ьлам мәрьв, бежьн, ча бьжи?

1965

## САЛ ДЬЧЬН

Сал дьчьн, дьк'ьшьн чawа ч'әм,
У әw сал р'еч'а xwә дьһельн,
Ча шә'дә дьминьн дьл у ч'ә'в,
У фькьр тә р'әһ'әт наһельн.

Чь дькьм, мьн т'ьре нә әwә,
Дьле мьн жь мьн т'ьм нәр'ази,
У шәва хәwа мьн нә хәwә,
Дьле мьн, дьло, чь дьхази?

1964

* * *

У д ,
Нав ,
Р'аб

Г , ,
Шәһәр ,
р ад ә,
әрнае



У ,

—

## БЬҺАР

Тә’в ньһа мә меванә,
Дьгәр’ә нав ә’зманә,
Щан бьһарә, бьһарә.

Бьһар әшqа дьланә,
Бьһар wәхте гӧланә,
Wәхте тәйр у туанә.

Қани дькьн хӧлә-хӧл,
Мьна бун һәр дәрд у кӧл,
Ч’иа у бани т’ьжи гӧл.

Witә-wита тәйранә,
Нава баг’ у мерганә,
Бьһар т’ьм ә’йда wанә.

We к’алина бәрханә,
Һәр дәра к’ән, стьранә,
Ч’ук у мәзьн гьшк шанә.

Щан бьһарә, бьһарә,
Бьһар qәй бежи зар’ә,
Бой хәмла хwә к’ӧбарә.

1964



## БЬҺАР ДЬГӘР’Ә

Дара зәрдәла кӧлилк вәдайә,
Дара зәрдәла һ’ьшйар бу иди,
Мәһ’әла мәда бьһар дьгәр’ә,
Мина qизәкә һ’ӧб т’әзә дити.

Әз п’әнщәре хwә фьрә вәдькьм,
Бина бьһаре те от’ахе мьн,
У бьһарер’а әз qьсә дькьм
У жь бина we сәрхwәшьм, һәмьн.

Мьн т’ьре, wәки диса зар’ьм әз,
К’әтьмә дьлqе кӧр’е хwә бьч’ук,
У дьле мьн жи дьк’ӧтә бь ләз
У дьшӧхӧлә минани кӧч’ьк.

Мәһ’әла мәда бьһар дьгәр’ә,
Сәр ч’ә’ва һати, бьһара ә’зиз,
Тӧ кӧр’е мьнр’а һьнәк бьгәр’ә
У бьб he дәнге wи т’әмьз у зиз.

1961

## ПАИЗ

Дәрва баран дьбарә,
Гәләки гӧр' дьбарә.

Ә'змани р'әшә, мәлул
Һәйло ч'йае һани дур.

Кәс нәманә бәйара,
Бәлг дадwашьн жь дара.

Дәрва баран дьбарә,
Дәрва мәлул у сарә.

Паиз һеди дьмьрә,
Щан дьдә, дьсәqьр'ә.

1963

## ЗАР'О

Һ'әwша мәда зар' дьлизьн,
Дәнге wана чьqас зизьн,
Чь ширьнә к'әне wана,
Әw к'ән бона дьл дәрманә.
Һа дьр'әвьн, һа дьк'әвьн,



Дьгрин, паше хwәш дьк'әньн,
У ша дьбьн у һәв дьхьн,
Шьр'ка һ'әwше аве вәдьхӧн.
Wәхте эвар коне хwә р'әш,
Хәмьланди бь стәйре гәш,
Лал вәдьгьрә ль сәр дьне
У ведьхә һив-шәмдане,
Һ'әwша мәзьн дьсәqьр'ә,
Вьра һәр дәнг кәр' дьмьрә.
Зар' дьк'әвьн п'ашла хәwе,
Хәw әw дьбьн дьнйа хәwне.
Хәwа хwәда әw бе хәмьн,
Хәwа хwәда әw дьк'әньн.

К'әнге дьне р'ож у шәван
We ә'дьлбә wәк хәwа wан?

1965

## ХӘWНА ХWӘЛИЕ

Паиз хәмле хwә йәк-йәк давежә,
Wәк бука т'әзә пәй дә'wатер'а,
Хwәли динщ дьбә у дьһеньжә,
Мина кәвание пәй хәбатер'а.
Хwәли wәстйайә у тамар дешьн.

Жь бьһара хwəш, һавина бехəw
Əw хəбьтийə та бəре пашьн,
Ньһа динщ дьбə, һеса дьбə əw,
Шəва хwəлие we незик дьбə,
Əwe бьк'əвə хəwa хwə шьрин,
We льһ'ефа чил бьк'ьшинə сəр хwə
У һ'ьшйар набə та бьһара шин.
У əwe хwəр'а хəwна бьбинə,
Wəки зьвьстан дьчə, те бьһар,
Кö жь р'амусана тə'вейə пешьн
Əw һ'əмлə дьбə ча qиза дəлал,
Кö əwləде we-кölилк у гиһа,
Диса дьк'əньн ль ч'йа у дəшта,
Диса əw дьбһе к'алина мийа,
Кö гази бəрхе хwə дькьн дьлша.
Ньһа паизə, паиза дəрəнг,
Фьр'инə р'əфе wəрдəка, qаза.
Дəшт у ч'йа наен т'ö һ'ьс у т'ö дəнг,
Хwəли к'аре хwə дькə кö р'азе.

1968

* * *

Гəрма һавине һьнгьве тирə.
Wəхта тö р'енга дəштер'а дьчи,
Чарнькале тə зəвие зəрьн,
Т'ö тьшт наһ'əжə, налəqə жь щи,



Льнг wəстийанə, нахwəзьн һəр'ьн,
Wəхта худане шьл буйə бəдəн,
Жь худане т'ьли һəв дьзəльqьн,
Чарнькале тə бе һ'ьсə, бе дəнг,
У бəq нəwерьн дəнге хwə бькьн,
Гəрма һавине һьнгьве тирə.

1968

* * *

Кölилк дьмьрьн,
Дьмьрə гиһа,
Чарнькале мьн
Паизə ньһа.

Жь ч'э'ве э'змин
Һесьр дьбарьн,
Ле гомада ми
Мəлул дьк'альн.

Эвара, сьба
Думан у мьжə,
Элəгəза мьн
Кəр' дьһеньжə.

1968

## БӘРФ

Бәрфа qәрqаш, зу wәрә,
Wәрә, сәр гөнд бьбарә,
Бьбә льh'еф бона ч'ӣа,
Бона дәшт у гәлийа,
Wәки р'азен динщ, hеса
h'әта бьhар бе диса.

Дә зу wәрә, зу wәрә,
Қөли-көли бьбарә,
Бьбә п'ап'ах сәр дара
У сәр лоде бедәра,
Дар сәрqотьн ве дәме
У р'әш бунә жь сәрме.

Бәрфа qәрqаш, зу wәрә,
Қөли-көли бьбарә,
Бона хьзәк, ләк'ана
Р'е вәкә сәр бәрп'ала,
Зар' we hивӣа тә манә,
Дә бьбарә, бьбарә.

1968



## ТӘ'ВӘКӘ ШЬРИН

EZDIKI.COM

* * *

Жь банга дика
Сьбә һ'ьшйар бу.
Жь банга дика
Хәwа һьнгори
Зьравqәти бу.

Шәв п'ашла тәда
Мьн гәләк хwәш те,
Ле гөнде мәда
Һ'ьшйарбуна тә
Мьн дьһа хwәш те.

Тө жь мал дәртейи
Дьне ша дьбә,
Ле жь аве тейи
Мьн т'ьме т'ьре
Хут төйи сьбә.

1968

* * *

Т'ели дәлала мьн ве сьбе р'абуйә,
Жь мала баве че к'өбар дәрк'этийә,
Мьн т'ьре р'ойә, ве дәме дәрк'этийә,
Мина р'ое ишьq дайә мьн, хортийә.
Т'ели дәлала мьн ве сьбе р'абуйә,
Чуйә жь канйа гөнд ав анийә,
Бәр дәре мала мә р'асти мьн hатийә,
Сьлава мьн шьрин, шьрин вәгьртийә.
Дайка мьн к'әне we дьзива дитийә,
Сьлава we шьрин, шьрин бьhистийә
У бона we дөа' жь хөде кьрийә,
Мала баве wep'a хер, xwәши xwәстийә
У бь дьле т'әмьз we паше готийә:
— Хөде, тө мьразе h'әму хорта бьки,
Хөде' тө мьразе h'әму qиза бьки,
Кө бәр дәре гьшка шайи у дә'wәтбә,
Дьне ә'дьлибә, щьмаә't бәхтәwарбә.

1968

* * *

Тә'вәкә шьрин,
У ә'змане шин,
Мина ч'ә'ве тә т'әмьз у зәлал,



Сәwдасәрийа аве бьhаре,
Бина xwәлие-hәла шьл у нәм.

Бәрбанге мә сар,
Эваре hеньк,
Ле wан эвара
Пьшта xwә дьди тө ль диwара
У гәрма р'ое wан диwара те.

Жь от'аха xwә р'абә у дәре,
Тө qиза шәhәр,
Әзе тә бьбьм дәште хөйдайи,
К'идәре бьhар h'өба xwә дьбе
Ә'рде жь хәwe т'әзә р'абуйи.

1968

* * *

Тө бежә, бьла ба
Жь ч'йа бенә дәште,
Тө бежә, кө тә'ри
Коне xwә вьр дайнә.
Тө бежә, кө ч'ьр'ч'ьрк
Мьнр'а бьстрен бехәм.
Тө бежә, бьла hив

Бәлге ван дарар'а
Зиве хwә әләккә.
Тö бежә, бьла шәв
Һенькбә у хwәшбә,
У ишәв тö бь хwә
Шьвәр'ер'а э'сә,
Кәр'э-кәр' у фәсал,
Wәрә бал доста хwә,
Сәре хwә тö дайнә
Сәр синг у бәре мьн
У динщбә та сьбе,
Тö, к'әләш лawке мьн.

1968

* * *

У әз бәдәw бум бь h'öба wева,
Бь h'öба wева р'оке хwә наскьр,
Сайа h'öба we мьн сöр'е шәва
У заре стәйра фә'мкьр, диһар кьр.

У р'енга дьреж бой мьн, адәми,
Бу р'екә к'әсә, бу р'екә һеса,
Һ'öба we бой мьн бә'ра бу гәми,
У гәрм бу бой мьн зьвьстана сар.



Жь э'змин бой we мьн стәйрьк да һәв,
Мьн дьнйа да we, р'о у һивева,
Мьн һәр тьшт дае, чьмки бе h'әсаб
Әз дәwләти бум бь h'öба wева.

1968

* * *

Әз хwәлимә ньһа бь леве тәрьки,
Тö барани бой мьн р'оже һавина гәрм,
Әз гöманьм, wәки хьрабие наки,
Те бьбари фәсал, бьбари хwәш у нәрм.

Бь h'öба тә әзе диса бемә сәр хwә,
У әзе бьк'әньм, чawa кölилк у дар,
Әзе бежьм, кö мьн авльһ' әйат вәхwәр
У канйа we тöйи, дәлала мьн наздар.

Бьла хәлqе хәриб бежьн, бәдәw нини,
Бәдәwa мина тә бой мьн т'önә т'öщар,
Wәхта бь дьл-щәгәр, бе h'әд дьһ'әбини,
Шабунәк бона тә дьбә сәд у h'әзар.

1968

* * *

, шәведа

Әз т'ö , , .

,

,

,

1968



Тö

—

, ,

,..

...

1967

* * *

а

зер':

бен„

, та ,

1968

* * *

,

,



,

У

д

, кӧ әв дәст

1967

* * *

Әзе соба хwә дадьм
У р'унем т'әне, бей тә,
Әзе нәме тә hьлдьм
Ғьхуньм, бемә ғәл тә.

Ьагәре дәрва бьстре
К'ьламе р'оже дәлал,
Мьнр'а we вәкә әw р'е.
Кö дьбә бал тә у мал.

У шәве тирбә сәр гöнд,
Әме hәвр'абьн диса...
Чьqас хьрабә, нәр'ьнд,
Кö дури hәвьн исал.

1968

## Ә'WЬР

Ә'wьр р'әнге хwә т'ьме дьгöhезьн,
Щарна сьпинә
У щарна гәwрьн,
Щарна hерс дьбьн,
У hерса хwәда öса р'әш дьбьн,



Кö тö hәw зани,
Хенжь wи р'әнги,
Р'әнге дьн т'öнә.
Щарна эвара
Hˈәйран-hˈьжмәкˈар
Дена хwә дьди тö р'оавае,
Тә т'ьре wьра
Qиза көрманща
К'ьнще хwә шушти гьшк р'ахьстьнә,
Wәки бәр п'әнще р'оейә пашьн
Әwан зьhабьн.

Ле ве эваре,
Ньзани чьма,
Ә'wьр мәлульн.

1967

## ГÖНЕ МЬН ЧИЙӘ

Жь hˈöба тә бәнги у бе гöман мамә,
Кˈәнге әз hа бумә,
Wәхта бь чˈәˈве хwә, wәхта бь тә'ве хwә
Тә дьл мьн шәwьтанд.
Жь höба тә мәлул, беч'ар, мәт'ал мамә,
Кˈәнге әз hа бумә,

Тә р'е мьн

Ле hәр т'әне

...

1967

* * *



1969

* * *

1967

ДӘСТ

У дә'wәта wан бь h'әзар дәнган
Те бәр ч'э'ве wан,
У h'öба дьлан
Һәла he гежә, wәк ч'әме ч'ийан.
Wa нура сьбе
Шәwqa xwә дайә щот сурәте we,
Шәве паизе
Xwә вәшартьнә һәрдö ч'э'вада,
Дина xwә бьде
У те **мьнаби нав wан шәвада.**
Хорт öса дьчә,
Кö тö һәw зани дьне данә wи,
У дьне бǫй wи
Бәдәwә мина доста назани.

Гönд сәqьр'ийә,
Гönд хәwр'а чуйә. Дәрва тә'рийә.
Дәсте wан һәрда,
Кö wастианә, динщ дьбьн ида.
Жь дәсте we чил he бина шир те,
Ле жь дәсте wи бина xwәлие.

1967



## ӘЗЕ БЕМ

Әзе бем бал тә, чawa р'о дәрте,
Wәхта шәва р'әш дьреж дьк'шинә,
Wәхта caw мина мә'ра ль э'рде
Дьшулькә у хәзәбе тинә.

Әзе бем, чawa баран дьбарә,
Wәхта жь гәрме һәр тьшт дьмьрә,
Wәхта һәр дарәк бәста бе авда
Бь бәлге h'ьшква qәй бе ньфьр'ә.

Әзе бем, wәки кәвьре сәр дьл,
Мәлултийа тә бьдьм һьлдане,
У ньфьр'а сәр леве тә щаһьл
Бькьм дöа у пәсне жийине.

1966

* * *

Сьлаве тә, ә'зиза мьн,
Бой мьн т'ьме р'амусаньн,
Ч'э'ве тә р'әш, бәлqиза мьн,
Бой мьн ч'ир'оке шәваньн.
Мәша тәйә к'öбар у наз
Бой мьн мәша хәзаланә,

Жь та набьм т'öщар хьлаз,
Чьмки бой мьн ав у нанэ
Хэбэрдана тэйэ ширьн,
К'эне тэйи беqэлп у xwэш,
Бэр wаи мьна дьбэ мьрьн
Мина э'wре к'очэри р'эш.
Эз р'азимэ жь дайка тэ,
Кö тö аqи ль ве дьне,
Xwэзьл qиза нолани тэ
Мала мьнда бьбэ ьне.

1965

## ЛЬ ЗОЗАНА

Эзьм, тöйи, эз у тö,
Эм h'ьз дькьн жь hэвдö,
Бой мэ дьне шанэшин,
Hэр тьшт бона мэ дьжи.
Ч'эм дьк'ьшэ бона мэ,
Р'о дьбе: —Эз бой wэмэ,
Ч'ьвик бой мэ дьстьрен,
Бьhар т'ьме бой мэ тен.
К'ейэ wэк мэ бэхтэwар,
Бежьн гэли, ч'йа, нэwал?

1965



## БЬhАР У ЙАР

Ишэв бари баранэ,
Хэwe р'абу аранэ.
Ч'эми гöр'э у hарэ,
Дэрва иди бьhарэ.

h'ьсрэта мьн эw йарэ,
Кö бона мьн бьhарэ.

Бэжна йаре чинарэ,
Р'энге сурэт h'ьнарэ.

Мэша we hур, к'öбарэ,
Же нур, шэмал дьбарэ.

Се р'ожэ йар дьлсарэ,
Хэбэр надэ, безарэ.

Бей we дьли бе ч'арэ,
Эзе динбьм йэкщарэ.

Эw чь йарэ, чь йарэ,
Эз кöштьм wэк нэйарэ.

Wэхте нак'энэ йарэ,
Бьhар qэй нэ бьhарэ.

1965

## ТӘЙАМИШ НАКЬМ

Бәжна тә гәләк, гәләк мьн xwәш те,
У сера шәва жь ч'ә'ве р'әш те.
Ньзам чь дьбен ч'ә'ве тә мәлул,
Гази мьн дькьн, дьбьн щики дур,
У әз ньзаньм, гәло бем йан на,
Тәйамиш накьм бәр сера wана.

1965

* * *

Һәр дьләки әвиндар пәсне доста xwә дьдә,
Һәл дьләки әвиндар бь щур'е xwә һ'ьз дькә,
Бой wи хенжь доста wи т'ӧ кәс т'ӧнә ль дьне.
Бәгәм накә дьле wи хәзал-гозәле дьне.
Wанр'а фәсал хәбәрдә, пәсне кәси тӧ нәдә,
Дьхәйидьн әwана, дьле мьнә вьр шә'дә.

1964



## Д Ь Л

Һәрке әз же һ'ьз дькьм,
Әw йа һәрә дәлалә,
Һәрке әз же һ'ьз дькьм,
Әw бой мьн дӧр' у лалә,
Һәрке әз же һ'ьз дькьм,
Әw йа һәрә аqьлә,
Һәрке әз же һьз дькьм,
Әw йа һәрә маqулә,
Wәхте öса һьз дькьн,
Дьл һьм аг'а, һьм qулә.

1964

## ӘЗ ЩАБА ҺИВЕ ДЬДЬМ

Һиве данийә сәр бане мале
У мьн дьк'әнә, кӧ т'әне мамә,
Чьма дьк'әни дурва, дәлале,
Зә'ф жи кӧ ньһа әз т'әне мамә.
Тӧ сәбьр бькә, тӧ ләз нәк'әвә,
Нә п'акә, кӧ тӧ ль мьн дьк'әни,
Йа п'ьр' чу иди, һьндьк ма, әвә,
Малда we диса бьстре кәвани.
Һавин зутьре we щандә, һәр'ә,
У гәрма we жи we бет'aqәтбә,

У жь шьмале қасьде wәрә,
Мәлулийа мьн иди we р'әдбә.
У ханьма мьн зар'конгед мьнва
We жь зозана вәгәр'ә мале,
Ай, тӧ wи чахи бь п'әнще хwәва,
Һәрке дькари, бьк'ән, дәлале.
Мале we диса әшq у шайибә,
Шә'да we йәке иро һавинә,
Ле тӧ һива мьн, тӧ архайинбә.
Мәрьв мина тә т'әне наминә,
Мәрьв мина тә нә бе гӧманә.
Әw жи бь қӧр'на, сал у зәмана.

1964

## Һ'ЬСРӘТ

Ах, иро баске мьн қәй бежи бьр'инә,
Ах, иро дьле мьн қәй бежи бьринә,
Дәре хwәмьн вәкьр, ле малечар диwар,
Қәй бежи әз иро бе мальм у бе wар.

Һавинә у гәрмә, зар' чунә зозана,
Чь дькьн ль wьра, дьле мьн ньзанә,
Дьл мьн т'ьжийә, дьле мьн мәлулә,
Һ'ьсрәта дьле мьн мәзьнә у к'урә.

1964



## ШӘВ

Пәй баранер'а әв шәв чь хwәшә,
Wәки т'әнемә, мьн нә т'алашә,
Бажар р'азайә, ле стәйр һ'ьшйарьн,
У һәвале мьн ишәв әв дарьн.
Әз соqаq-соqаq һеди дьгәр'ьм,
У мьнр'а йәкә, кӧ к'ӧда һәр'ьм.
Шәве қәрәwьл ль бәр дьк'ана
Иди чәнд щара
Дина хwә дьдьн, әз чаwа дьчьм,
У щьг'аре хwә һеди дьп'еч'ьн,
Дьбә дьбежьн: "Әw мәрьв динә,
Шәв бой хәwейә, бой сәйре нинә„.

Әw к'ӧр'а заньн, wәки дьле мьн
У әв шәв һәвр'а лал хәбрдьдьн?

1964

* * *

Тә готә мьн:
— Әз бәр гәрма ве һавине тәйах накьм,
Тә готә мьн:
— Әз бәр тә'ва ве һавине тәйах накьм,
Тә әз һьштьм,

Тә бәре хwә да зозана у канине сар,
Тә әз һьштьм,
Жь зозана щабе нади, майи безар.
Щәһ сьмьл да,
Дьле тәда һ'өбе һәла сьмьл нәда,
Щәһ сьмьл да,
У бәр тә'ве, бәр һ'өба we һеди п'елда.
Ньзам чьма,
Мьн т'ьре, кө нә кө жь тә'ве тө дьр'әви,
Ньзам чьма,
Мьн т'ьре, кө жь тә'ва дьле мьн дьр'әви.

1964

## ҺӘЛА ФӘ'МНАКИ

Әw һат сәкьни һьнәк дури тә,
Һьнәк дури тә,
У бәнгзе хwәва тө һ'әмезкьри,
Тө һ'әмезкьри,
Ч'ә'в-тә'ве хwәва әwe газикьр,
Әwe газикьр,
Тә ле ньһер'и, тә тьшт фә'мнәкьр,
Тә тьшт фә'мнәкьр.
Бь дьле п'ошман әw жь тә дурк'әт,
Әw жь тә дурк'әт,



Чьмки тө тәр'и, һәла гәдәйи,
Һәла гәдәйи,
У тө газйа дьл, тө к'елма безар,
Бина гөлие зәр
Һәла фә'мнаки,
Һәла фә'мнаки.

1964

## QИЗӘК ҺӘЙӘ

Qизәк һәйә бәжна we кьн,
Бәнгзе we wәк нура сьбе,
Чь вәшерьм, же һ'ьз дькьм,
Же һ'ьз дькьм wәк ве сьбе.

Һурьк-һурьк әw дьмәшә,
Жь мәша we сәwдасәрьм,
Сайа we әв дьнйа хwәшә,
Сайа we әз әшq дьгәр'ьм.

Бой we, wәки әw qиз һәйә,
Qиза к'өрдә аза, сәрхwә,
Дьле бәнги гәләк шайә,
Әз р'азимә жь бәхте хwә.

1962

## ДӘЗМАЛА ТӘ

Дәзмала тә бьч'ук, сьвьк,
Wәк эваре нәрм у hеньк,
Назьк мина сурәте тә,
Qәй шуштьнә гӧлаведа.

Дәзмала тә хәwн у мьраз,
Жь сера we набьм хьлаз,
Пьш дәзмале, чаwа ләйлан,
Деме тәйә, әз тә h'әйран.

Ве эваре дәwса нәме
Тә дәзмал шанд, кӧ жь хәме
Әз хьлазбьм, дәлала мьн,
Дәзмал h'ӧба тәйә, hәмьн.

1964

* * *

Мьн готә we:
— Бае hеньки бона мьн гәрмьстане,
Ава сари тӧ бона мьн qумстане,
Шәмдана гәши сәр р'йа мьн шәва тә'ри,
Бей тә фәqир у бе ч'арьм, hәрке hәр'и,
Әзе тәр'а дера бьдрум жь к'әскәсоре,



У стәйре, кӧ дьбьрьqьн сәр мә-жоре—
Әзе бькьм хәмла э'нйа тәйә qәмәр,
Әзе тәр'а чекьм к'оч'к у сәра мәрмәр,
У тӧ теда хwәр'а бьжи чаwа ханьм,
Гәр бьхwәзи, we сәреда әз хӧламьм.

Ле әwe гот:
— Тӧ п'ае мьн hаqас нәдә, лаwe дәлал,
Тӧ гьлие хwә мьнр'а бежә фәр'ьh, зәлал,
Жь к'әскәсоре мьнр'а нәдру дерә, мезәр,
Нә лазьмьн нә к'оч'к-сәрә, нә стәйре зәр.
Wәхте тә'ри к'әтә э'рде тӧ мал дәре,
У к'әрәмкә ль феза гӧнд, пьш бедәре.
Тӧ дьле мьн хwәр'а бькә к'оч'к у сәрә,
Бей тә, qӧрбан, ве к'оч'кеда гәләк сарә,
Тӧ алава әвина хwә ча р'амусан
Бьдә hәрдӧ зәр мәмькан бь дьл у щан.

1964

## ХОРТЕ БӘНГИ

Баран дьбарә, ӧса дьбарә,
Wәки дьбежи:— Э'зман чь hарә.

Панзә эди у дәрва сарә
У hәла сәрда баран дьбарә.

Т'алаша wийə? Əw дьлəзинə,
Бьра хəлq бежə, wəки əw динə.

Əwи щаhьлə, əwи бəнгийə,
Бой h'öба йаре дьле wи т'ийə.

Баран дьбарə, паизə, сарə,
Ле хорте щаhьл дьчə бал йарə.

1962

* * *

Зəви т'ийə, баран нае,
Дьл мəлулə, гозəл нае,
Зəвйа бе ав əк'ьн надə,
Дьли бей тə ча гölвədə?

Баран бари, ə'рд хəмьли,
həй т'əбийəт, чь щаhьли,
Бей йар ə'мьр кöл, мьрьнə,
Т'əви йаре калбун т'öнə.

1960



## h'ÖБА ДАРЕ

Бəр п'əнщəра мьн дарəкə hешин
Жь бина бае hеди дьh'əжə,
У мьнр'а дьбе, кö чawa дьжи,
Кö ба-йаре we, бешəрм у гежə,
Р'оке наhелə, кö əw hесабə,
Те у р'адмусə бəлг, бəдəна we,
Гава əw жер'а дьбе:— hа набə,
Ба qə гöh наде, чь гöh бьдə we?

Ах даре, дара бəдəw у hешин,
Чьма тö щарна öса нəhəqи?
Wəхте йар нае, тö наки хьшин,
Гəлəк мəлули у шкиат дьки,
Дьбежи, wəки ə'мре т'ək-т'əне
Бой тə мьрьнə у мина зар'е
Дьхwəзи бьгьри, газики, "Ьне!„
Ах, даре, даре!

1960

# ДОА' ДАЙКА КӦРМАНЩ

* * *

Ч'э'ве хwэ дьгьрьм
У ньзам чьма
Мэзэле Мэм у Зине дьбиньм,
Дьбhем-Сиабэнд дькэ нэ'лэ-нэ'л,
Э'йше дьгьри сэр бэхте хwэ тэ'л,
Э'вдале Зэйне дэрде хwэ дьбе,
Иди набинэ эw нура сьбе.
Чьqас тэ'лайи, чьqас дэрд у кӧл,
Ч'ьлмьсин чьqас бэхт, мьраз у гӧл.
Гэло бэс ниньн эw дэрбе хэдар
Бой щьмаэ'та мьн, бежэ, мьqэдэр.

1966

## QИЗА К'ӦРДА

Нава h'эзара
Эw qэй хэзалэ,
Баг'чэда гӧлэ,
Мьразе дьлэ.

Бь хwə qəмəрə,
Э'ни кəвəрə,
Левə нариньн,
Дьшəwьтиньн.

Бəжнə зьравə,
Сот дьл-ћьнавə,
Бьру кəваньн,
Ч'э'в тире wаньн.

Ле чахе шəр'бə
Э'сə we шербə,
Та ль дьнебьм,
Qörбана wебьм.

Гəло əw к'ийə,
Жь чь э'слийə?
Шə'дə э'зманə,
Оиза к'örданə.

1968

## К'ÖРДЬСТАНЕДА

Ћəспе шинбоз
Кöləки р'əш ани.



Сйаре щаћьл, дəлал
Бь бьрина хəдар
Сəре хwə данийə
Сəр бьжуе ћəспе.

Гелида ч'əм дьгьри.

Ба т'ере р'адькə,
У сəре хwə дькə.

1968

## WƏЛАТЕ К[illegible]РДА

Сəре ч'йа ћəла думан у мьжə,
С[illegible]р э'рде ћəла ће хун дьр'ьжэ,
Ба ћəла бина барут'е тинə,
Гələк малада ћəла ће шинə.
Ло баво, баво...

Wət'əне дəлал ћ'əбс у зинданə,
Вьр иро хəлqе хəриб хöданə,
Бəрбанге сьбе wək хуне сорьн,
Шəв вьр мəзəле тə'ри дьк'ольн,
Ло, баво, баво...

Сәр wи wәлати наве к'өрданә,
Ле бой wан т'өнә щи у мьск'анә,
Р'уви дьхwәзьи иро wан ера
Аг'атие бькьи сәр мер у шера,
Ло баво, баво...

Шер qәфәседа т'ьме жи шерә,
Мер р'оже гьран т'ьме жи мерә,
Дәрде wан к'урә, р'енга wан дурә,
Ле бawәр дькьм, сьба wан нурә,
Ло баво, баво...

1968

* * *

Һәрке дьхwәзи машине сйарбә,
Йане бьфьр'ә тө пе фьр'ьнде,
Р'енга хәриба гәләки дурә,
Һ'ьсрәта дьла гәләки к'урә,
Һ'ьсрәта дьла баре гьранә,
Һ'әта кө нәчьн нәгьһижьн малә,
Һ'ьсрәта дьла т'өщар наһ'әлә.

1968



## К'ӨРДЬСТАН

Дьбен щьнәтә К'өрдстан,
Wәлате ә'ршһ'әмез,
Мьл данә һәв ч'йа р'ез бь р'ез,
К'өбар мина инсан.
Ньзам бой к'ейә әw щьнәт,
Ле бой әwләде xwә
Буйә шәва дьреж, бехәw.
Дәwса р'енга нура сьбе
Бона к'өрде к'өбар
Шьвәр'екә дьжwар у хар
Ч'йада мьна дьбә.

1968

## БАВЕ К'ӨРД

Әw р'уе зар'е xwә мәһа набинә,
Ле wәхта әw бой шөхөле xwә һәq
Зинданеданә,
Әw р'уе зар'е xwә сала набинә.
Дьqәwьмә, кө дәшта шер'данә,
У әw жь дәрба нәйарә хәдар
Безар дьмьрә,
Ле qә ньзанә, wәки we жер'а
Көр'бә йане qиз.

Зар' пэй кöштьна бавер'а дьбэ,
У зар'а т'ьфал
Ньзанэ, wэки баве we h'элал
Бой we у бона wэт'эн щан дайэ,
У жь wи т'эне
Наве мере че у э'фат майэ.

1967

## ДАЙКА К'ÖРД

Дае кöр' тинэ,
Ле бь xwэ занэ,
Wэки эw xwэйе бэхте wи нинэ.

Ч'йае бьльндда
Эw эwлэд р'оке
Ч'эке баве xwэ кöшти we hьлдэ.

Кöр' бой wэт'инэ,
Бой К'öрдстане,
Чьмки К'öрдстан he аза нинэ.

Дае кöр' тинэ,
Ле дае занэ,
Wэки эw xwэйе бэхте wи нинэ.

1967



* * *

Баг'че гэлэк мьлэтада
Вэбун h'эзар кölилк у гöл.
Ле нав баг' у баг'че к'öрда
Т'ьжи дэрдьн у т'ьжи кöл.

1966

## ДÖА' ДАЙКА КÖРМАНЩ

Hэрр'о, hэр сьбэ
Дае р'адьбэ
У дöа' дькэ:
"Р'эбе алэме,
Мьразе h'эвте у дö мьлэта
Дьнеда бькэ,
Мьразе хэриб, беч'ара бькэ,
Мьразе дэр у щинара бькэ,
Т'эк паше wэрэ тō hэwара мьн
У эwлэде мьн,
У мьразе мьн,
Кöр'е мьн бькэ„.

Де буйэ дайка
h'эму мьлэта,

Ḥ'әму хәриба,
У т'әк де занә дәрд у көле wан,
Wәки хwә биркә,
Бой wан дöа'кә.

1966

## WӘТ'ӘН

Дайка мьн ә'зиз аве вәдöхwә
У канйа гönде wан те бира we,
Дайка мьн нане сомие гәрм дöхwә,
Нане тәндура wан те бира we.
Ве бьḥара хwәш баран дьбарә,
Ә'wре ә'змане wан тен бира we,
Шәḥәрда дае ḥеди дьгәр'ә,
Гönде wани нас, ч'ук те бира we,
Т'ьме wәт'әне дур те бира we,
У К'öрдстанә наве wәт'ән.

Ḥ'ьсрәта деда
У ч'ә'ве weда
Әз К'öрдстана хwә дур дьбиньм.

1966



## БЕБАВТИ

Гönд пьшта хwә дайә бәрп'ала ч'йае дур,
Хәwр'а чуйә мина хорте щаḥьл,
Кö р'ож хәбьтийә бь щан у беqьсур,
Ньḥа ḥеса дьбьн тамаре мьл.

Гьшк р'азанә иди у шәв гьран дьбә
Мина баре дәве сәр р'йа дьреж,
К'öда мьна буйи, дә сафибә, сьбә,
У ишьqа р'ое сәр мә бьр'еж.

Шәва зьвьстана бәдәнqәрqаш у сар
Хәw нак'әвә ч'ә'ве пирка Ә'йшан,
У т'әк леве wенә хәбәрдьдьн бе зар,
Кö сале ә'мре we чawa машйан.

Пире щарна р'адбә у кәр', фәсал, пехас
Дьчә нәвич'ьр'ке хwә дьньḥер'ә.
Нава тә'риеда сьпи дькә кьрас,
Qәй бе qәрәт'уйә вьр дьгәр'ә.

Пире щарна гоше льḥ'ефе р'аст дькә
У р'адмусә ә'нйа гәде бехәм,
Диса те щие хwә у чь дькә-накә
Хәw нак'әвә ч'ә'ва, ч'ә'ве бехәw.

Фькьре щур'ә-щур'ә у биранин, ḥьлбәт,
Тен у дьк'ьшьн чawa щерге дьреж,

К ӧда мьна буйи, дә сафибә, сьбә,
У ишьqа р'ое сәр мә бьр'еж.

2.

Чьqас щьнйаз ман у ч'ә'ве гьрти
Сәр р енга дьреж, сәр р'енга зӧлме.
Ч'ә вада нәман т ӧ hесьр иди,
Wәки дәрде хwә бьгьри we дәме.

Зӧлма Р ома р'әш чь к'әләк ани
Сәре щьмаә та ә'дьл, хәбатh'ьз,
Әw дәрд гьран бу, ча ч'йа у бани,
Кӧ бөй we ани Р'ома р'әш, мә'рьз.

Мәмьк h'ьшк бунә, синг буйә т'әхтә,
Щарна бәр ч'ә'ва р'ож дьбә тә'ри,
Әwә т'әнейә, әwә бебәхтә,
Мьрьн, тӧ чьма пәй we дьгәр'и?

Жь бьрчибуне льнг пер'а начьн,
Сәри гьранә сәр гәрдәна зәр,
Әw мәрве "сәрхwәш„ чь дьгәр'ьн, чь
Бәр ве тә'ва р'әш, бе к'омәк, бе ч'ар?..

Ә зман qәй бежи hьлшийа сәр we,
Ле паше чь бу, әw qә ньзанә,
Әw qә ньзанә, wәки we дәме
Чәнде мина we hа ә'рде манә.



... Wәхта кӧ әwе ч'ә'ве хwә вәкьр,
Шәвәкә хwәш бу, шәвәкә hеньк,
У к'еләка хwә Ә'йшане сәкьр
Нәфәса хорте п'әр'ьти, жарьк.

Ишьqа hиве нишани we да,
Кӧ хорт хәweда чawa дьк'әнә,
У Ә'йше хар бу сәр wи хортида
У наскьр. Әwә. Вьр т'ӧ шьк т'ӧнә.

Кӧр'хале weйә, хал сәр щенике,
Халәк жи we wa сәр синге qәмәр,
Паше ӧса хwәш к'е дьк'әнә, к'е?
Дә р'абә, qӧрбан, дә р'абә, Ә'мәр.

Т'ӧ кәс нә мабу жь мала баве,
Т'ӧ кәс нәмабу жь мәрве незик,
У awa хӧде әw кӧр'хале че
Ани гиhандә hәwара Ә'йше...

Р'ож пәй р'ожар'а hеди к'ьшийан,
Минани ава ч'әме бәстада,
У awa р'оке Ә'мәр у Ә'йшан
Hатьн гьhиштьн ви гӧнде ч'йада.

Ә'мәр шәв у р'ож бәр пез бу, чола,
Хәбата Ә'йше мала аг'ада,
Диса т'ьжи бун щот мәмьке we,
У сурәте we диса гӧлвәда.

Әwан бе дә'wәт бунә жьн у мер
Ә'йшана дәлал у Әмәре че,
Ћәрдö жи щаћьл, бьрчибьн йан т'ер,
Пьшта ћәв дьгрьн ћәр дәра ча шер.

Гьран бу Ә'йшан. У әwе т'ьре
Дьнйа данә we. Р'ожәк т'önәбу,
Кö жь шабуне әw хwәр'а нәстре.
Ә'мәре әзиз наминә бе ду.

Wәй ль wи әвди, кö те дьнейә
У бе ду дьжи, дьмьрә, дьчә,
Әw мина иза сәр we хизейә
Кö пела бә'ре дьшо у дьбә.

Ле т'ьме нинә, кö бәни адәм
Та к'ötасие хwәр'а ша дьбә.
We сале мина селава бе гәм
Р'ом ћат гьћиштә гönде нава ч'йа.

Ниве гönд qьр' бу, ниви жи р'әви,
Хwә гәлийада, пьш qәйа тәланд,
Паше гöндийа щьнйазе шьвин.
Щьнйазе Ә'мәр жь чоле ћьлдан...

Ә'йше мә'руме, Ә'йше бәхтр'әше,
Әw шабуна тә чьqас кьн к'ьшанд,
К'а хöде к'öйә, qә нанћер'ә жер,
Чьма ћaqас дәрд, кöл бона тә шанд?



3.

У сал бöћöрин, Ә'йше ма бе мер,
Гöман, ч'ара we ћәр әw гәдә бу,
Кö ћатә дьне сала нә бь хер
У паше пьрси:— Баво к'öда чv?

Чьqас зар'конге бесущ ман эт'им,
Чьqас к'ölфәте дәлал бунә би,
Чьqас ощах ман бе сьт'ар, бе ћ'им,
Чьqас зәлули, зöлм дит ви ә'рди.

Чь жи кö нибә, ч'әм диса дьк'ьшә,
Бьћар диса те, паиз бәр дьдә.
У аг'риеда шәв хwә дькöжә,
У сафи дьбә дьнеда сьбә.

У гöндда т'әви зар'конге майин
Кör'е Ә'йше жи хwәр'а мәзьн бу,
Жьна т'әнер'а чәтьн бу жийин,
У р'е бона we дьреж бу у дур.

Наве-кör'е хwә данибу Мьраз,
Кö кör'е дайка бәхтр'әш, жьнәби
Мина баве хwә нәбә бемьраз,
Бьбә хwәймал у хwәйе кör', нәви.

Дивана т'әзә р'екә нöћ вәкьр
Бона фьqаре минани Ә'йше,

Гönде körманща жь хәwе р'акьр,
Бой ә'мре т'әзә вьр һәр кәс бу шер.

Дә, бежьн, чаwа Ә'йше ша нәбә,
Кör'е wе иди дьчә дьхунә,
Р'йа шәһәр иди бәр wи вәдьбә,
Әw дьчә шәһәр, кö wьр бьхунә.

Р'оке жи сәр гönд сьбә сафи бу,
Сәр мала де жи сафи бу сьбә,
Тае wе т'әне жь шәһәре дур
Вәгәр'ийа гönд, wәки бал дьбә.

Дәрсдар бу иди кör'е Ә'йшане,
Хортәки к'әләш у дәлале гönд.
Wәхта мал дәрдьк'әт:—We дьчә, һане—
Һәвр'а дьготьн qизе гöндә р'ьнд.

Гönд нә минани шәһәрә, һәмьн,
Гöндада qизьк зу дьчьнә мер.
Хорт жи гöндада зу дьзәwьщьн,
Дьбьнә хwәйзар', дьбьн бав у де.

У бь ә'дәте кала у бава,
Ә'йше, һörмәта сәр хwә, чьлсали,
Бона мала wе шенбә у ава
Дә'wәта кör' кьр, хорте бистсали.



Бист сал бу, кö әw иди дайик бу,
Бист сал бу бой кör' әw дьләрьзи.
У дьле wеда чьqас caw һәбу
Мьнабу у әw жь ә'мьр ма р'ази.

4.

Гәло к'әнге бу? Гәдә го:— Баво...
Ә'йше qörбана заре шьринбә.
Мьразе wе жи wе дьбе:— Лао,
Шькьр, нәвие wе бе бав наминә.

Дәрс хьлаз дьбун, Мьраз дьһат мал,
Титале хwә ч'ук дьда сәр мьла,
У дайка Ә'йше, бука wе-Хәзал
Вәнәдьшартьн шабуна дьла.

Чawа бой һ'әму мәрве бәхтәwар,
Бой wан жи ә'зман сайи бу, т'әмьз,
У wана т'ьре-әв мьск'ан у wар
We т'ьме ә'дьл, хwәшбьн ча һ'әмез.

Ә'wре р'әш иди т'оп дьбун ә'змин,
Дурва гör'ина wан ә'wра дьһат,
У рожәкә р'әш бьруске бь к'ин
Сәр wәлате мә шуре хwә к'ьшанд.

Дьле Ә'йшане ләрьзи диса,
У дәрд wәк ч'ие гьран бу сәр дьл,

Э'йше заньбу, кӧ шэр'е ӧса
Чь тинэ сэре щьмаэ'та э'дьл.

— К'ока тэ бьбр'э, Һитлере к'афьр.
Бе ду-ощахби, гӧр' бь гӧр'би тӧ,—
Жь леве Э'йше дьбарин ньфьр'
Сэр wи хунхӧре ль wэлате дур.

У мала Э'йше диса бе мер ма,
Эw бу, бука we, нэвие we-Титал,
Шэв-р'о эw у бук дьчунэ ферма,
Дьчунэ дэште, нэдьман бэтал.

Титале бьч'ук жь пирка xwэ, де
Т'ьме дьпьрси:—Баво к'ӧда чу?
Мьраз жи ӧса дьпьрси wэхтке,
Чахе эw мина кӧр'е xwэ зар' бу.

Э'йшан чь щабе бьдэ нэвие xwэ,
Гэло чь бежэ зар'конга бе фэ'м,
Кэр' дьбу Э'йше, жь ч'э'ве бе хэw
Һесьр дьбарин һэр сэһ'эт у дэм.

Нэмэ дьһатьн, нэме сегошэ,
У бьриндаре пешьн һатнэ гӧнд,
Бэрф бари, паше һ'элйа бэрожа
У диса шин бун ч'ийае бьлынд.



Паше сурэте жьна һ'эр'ьшин,
Паше лач'ьке р'эш һатьн хане,
Эт'им бун зар'е ч'э'вр'эш у ч'э'вшин,
Гӧндйа дьпьрси:— К'а аг'ри к'ане?

Р'оке жи лач'ка Хэзале р'эш бу,
Сурэте Э'йше бу хун у бьрин,
Qэй рэ'ма хӧде жь мала we чу,
Ч'э'вада һесьр нэман, кӧ бьгьри.

Эw чь хэзэбэ һатийэ дьне,
Наһельн щьмаэ'т бь э'дьл бьжи,
Дэрб пэй дэрбер'а бе р'э'м дьдьне,
Ч'эме хуна we дькьнэ хӧшин.

Щьмаэ'т кӧ һэйэ мэрьвэк нинэ,
Wэки к'ока we һ'имва бьбьр'и,
Щьмаэ'т qӧр'на те, щьмаэ'т дьминэ
У дьжи, р'астэ, дьлда п'ьр' бьрин.

Р'оме xwэст к'ока мэ бьqэлинэ,
Ле мэрэме we нэһатэ сери,
Ньһа жи фашист хэзэбе тинэ,
Эw хэзэб we бе сэре we йэqин.

Жь дэсте щьмаэ'те хьлазбун т'ӧнэ,
Те гӧр' бь гор'би, нэйаре хунхор,
Ле ай Титале бьч'укьн гӧнэ,
Кӧ we мэзьнбьн бе баве хэмхӧр.

Нав мьталада, нав хәбагеда
**Ә'йшане сале шер' дәрбазкьрьн,**
Һ'әта кӧ р'окә хwәш гӧнде wанда
Бой алт'ьндарие т'әхтә вәкьрьн.

Һесьре шине, һесьре әшqе
We р'оже ӧса т'әви һәв бьбун.
Wәки ньзанбун т'ӧ кәс нав хәлqе
Жь wана к'ижан qә чь һесьр бу.

5.

— Хwәр'а мер бькә, лао, гӧнәйи,
Хwәзгиние тә, шькьр, гәләкьн,
Чәнд салә мә'рум у мәлул майи,
Әм т'әне, бе мер qә нә тьштәкьн.

Һ'әйфә, кӧ жьна мина тә дәлал
Бе мер бьминә, бе хwәйи-хӧдан,
Һ'әйфә, щаһьлти, ә'мре тә бьһар
Бьч'ьлмьсә бе бин у гӧлвәдан.

— Нькарьм дае, нә жи дьхwәзьм,
Әз Мьраве хwә нькарьм биркьм,
Әз жь һ'але хwә qә накьм газьн,
Әзе мина тә, дае, дәрбазкьм.

Хәзал дьгьри у хwә дькӧжә,
Ч'әве ләгләги һесьр дьбарьн,



Хасйа Ә'йшер'а Хәзал ча бежә,
Кӧ пәй Мьразр'а четьрә мьрьн.

Һәй' Хәзал, Хәзал, qиза ширһ'әлал,
Тә т'ьре бона Ә'йше һесайә
Wи һ'але т'әне бука хwә дәлал
Бьдә мер, зә'ф жи кӧ бе кӧр' майә.

Әw бь хwә занә жьнәби чийә,
Чийә һ'але we к'ӧлфәта бе мер,
Wәхта әw щаһьл һе тьшт нәдийә
У шәве т'әне бой we дьбнә к'ер.

Ә'мьр кӧ һәйә йа хwә дьхwәзә,
Щаһьлти гәрә бьжи у шабә,
Әw мина qиза хут бәр мьразә,
Бой мьразе хwә әw бьла шабә.

Тә тьре Ә'йше нәхwәст меркьра,
Wәхта әw бь хwә бой жийине бу,
Ле гәло мер we бавти бькьра
Бой ә'зизе we, Мьразе бьч'ук?

Ахьр әw мер we йәки хәриб бйа
Бой Мьразе we, эт'име бәхтр'әш,
Һәрке әw эт'им нә бь дьле wи бйа
We чь бйа һ'але Ә'йшана к'әләш?

Хәзал. тӧ бона кӧр'е хwә Титал
Архайинбә у т'ӧ хәма нәкә,
Әwe бьминә бал пирка h'әлал,
П'ор'әк жь сәре Титал нак'әвә.

Әйше бәр дьле бука хwәде те
У радьмусә ә'нйа we шьмшат:
— Лао, тӧ бьгрә р'енга ә'дәте
У хwәр'а меркә, дәрбазкә дьлша.

6.

Шәва зьвьстана бәдәнqәрqаш у сар
Хәw нак'әвә ч'ә'ве пирка Әйшан,
У т'әк леве wенә хәбәрдьдьн бе зар,
Кӧ сале ә'мре we чawa машйан.

We бир ани чawa Хәзале чу меркьр,
Ньha буйә хwәйзар', буйә хwәймал,
Титал ма бал пире. Әйше әw мәзьнкьр
У Титал бу хорте маqул, к'әмал.

Ньha нәвич'ьрке Әйше hәйә иди,
Хwәр'а hәрр'о дьчә мәк'т'әба гӧнд,
Бука Әйше т'әзә, сәр нәвие we бәнги,
Қәваникә башә, жьнәкә р'ьнд.

Мала we т'ер-т'ьжи, нәвие we бәхтәwар,
Хwәр'а бьхwә, вәхwә, бьжи бехәм,
Мьна бунә, чунә р'оже чәтьн, дьжwар,
Пире, чьма майи тӧ hа бехәw?



Кӧч'ке фькаре we гӧр' дьбә нав шәве,
У тә'ри qәй бәр we мьна дьбә,
Баре фькаре we мина баре дәве
Та бәрбанга сьбе сьвьк набә.

Гәло чьма Мьраз бе бав hатә дьне,
У Титал чьма ма эт'им, бе бав,
Чьма h'әзар-h'әзар кӧр' у qизе дьне
Пьрса баво кьрьн бь дьл hәр гав?

У Әйше жи бь хwә hәла щаhьл у тәр'
Бе де у бе бав ма сәр р'йа щәнге,
У бе дә'wәт меркьр у бьрина хәдар
Hәла he дьлданә мина жәнге.

Шәр' чь бежи тинә сәре хәлqе ә'дьл,
Ле зӧлма лап гьран бебавтийә,
У к'е әw йәк дийә, фә'мкьрийә пе дьл,
Хут әw занә, wәки әw зӧлм чийә.

Әйше жь wан фькьра т'ӧщар хьлаз набә,
Фькьре мина шәве зьвьстане дьреж.
К'ода мьна буйи, дә сафибә сьбә,
У ишьqа р'ое сәр мә бьр'еж.

Гӧнд пьшта хwә дайә бәрп'ала ч'йае дур,
Хәwр'а чуйә мина хорте щаhьл,
Кӧ р'ож хәбьтийә бь щан у беqьсур,
Ньha heса дьбьн тамаре мьл.

1968

## СӘРӘЩӘМ


| | |
|---|---|
| **Р'ожж** | |
| Зиарәта мьн | 5 |
| Дьнйа мала мәйә | 6 |
| Әwан hьшбуна... | 8 |
| Синорхwәйкьр | 9 |
| Тә'ва комунизме | 10 |
| Qасьде ә'длайе | 11 |
| Әз жь qör'на тем | 12 |
| Сала т'әзә | 13 |
| П'әхәмбәр ниньм | 14 |
| Әм hатьнә | 15 |
| Ә'мре мәда | 16 |
| Мәрәм | 17 |
| Öса бьжи | 18 |
| Дьле мьн | 19 |
| Р'еда | 20 |
| Жь тә'ва ширьн.. | 21 |
| Р'ек'виеm | 22 |
| Qизе h'әwша мә | 23 |
| Дә hьшбьн | 24 |
| Октйабр | 24 |
| Хәwнеда | 26 |
| Р'ожж | 26 |
| Әз заньм | 27 |
| К'е чь бьрийә | 28 |
| Тә'в | 29 |
| Щарна мьн т'ьре | 31 |
| Ч'әм | 32 |
| Шәв | 33 |
| Тә'ри к'ятә ә'рде | 33 |
| Шәва дьжwар | 34 |
| У дәрбәкеда | 35 |
| Шәмс | 35 |
| Сьба, эвара | 37 |
| Паиза дәрәнг | 38 |
| Зар'отийа мьн | 38 |
| Щарна әз бира | 39 |
| Мәрие hәри | 41 |
| Дае | 41 |
| Р'ewйе шәве | 42 |
| Про хортәки | 43 |
| Зар' р'азанә | 43 |
| Дәрәw | 44 |
| Мьрьн | 45 |
| We бәрф дьбарә | 47 |
| Кör'е ч'ук | 47 |
| Дәрhәqа дье, ә'мьр у мәрьвада | 48 |
| Р'енга мьн | 50 |
| Ч'ә'виәбар | 50 |
| Пә'рие ширьи | 51 |
| Пшәв | 52 |
| К'ьлам | 53 |
| Сал дьчьн | 53 |
| К'ölфәте гот | 54 |
| Кәри нан | 55 |
| Бьhар | 56 |
| Бьhар дьгәр'ә | 57 |
| Паиз | 58 |
| | 117 |

Зар'ө 58
Хәwна хwәлие 59
Гәрма hавише 60
Кӧлилк дьмырын 61
Бәрф 62

**Тә'вәкә шьрин**

Жь банга дика 65
Т'елн дәлала мын 66
Тә'вәкә шьрин 66
Тӧ бежә 67
У әз бәдәw бум 68
Әз хwәлимә 69
Тә'ристана шәведа 70
Әз бәхте тәмә 70
Дәмәке, дәлале 71
Дәст хәбәр дьдьн 72
Әзе соба хwә 74
Ә'wьр 74
Гӧне мьн чийә 75
Дисa бәрф дьбарә 76
Дар дьшәwьтын 77
Дәст 77
Әзе бем 79
Сьлавс тә 79
Ль зозана 80
Бьhар у йар 81
Тә'йамиш накьм 82
hәр дьләки 82
Дьл 83
Әз щаба hиве дьдьм 83
h'ьсрәт 84
Шәв 85
Тә готә мын 85
hәла фә'мнаки 86
Qизәк hәйә 87
Дәзмала тә 88
Мын готә we 88
Хорте бәнги 89
Зәви т'ийә 90
h'өба даре 91

**Дӧа' дайка кӧрманщ**

Ч'ә'ве хwә 95
Qиза к'ӧрда 95
Қ'ӧрдьстанеда 96
Wәлате к'ӧрда 97
hәрке дьхwәзи 98
Қ'ӧрдьстан 99
Баве к'ӧрд 99
Дайка к'ӧрд 100
Баг'че гәләк 101
Дӧа' дайка кӧрманщ 101
Wәт'ән 102
Бебавти 103

Мик'аеле Р'эшид

**Шэмс**

Р'едактор у коректора контрол Э. У. Бэк'оева
Шькьлк'еш Л. Манасарйан
Р'едакторе бэдэwэтйе А. В. Гаспарйан
Р'едакторе техникйе О. С. П'аникйан

В. Ф. 07138 Т'эмбэ 292 Тираж 500

Т'эслими нэшьрхане кьрьнэ 8/II 1970
Бона чапкьрьне hатйэ колкьрьне 27/X 1970
Бэлге чапкьрьне 3,75
Бэлге нэширэте 3,1
К'аг'эз $70\times108^{1}/_{32}$ Qимэт 32 к.
Ереван—9, Терйан 91, Нэширэта "hайастан"

Нэшьрхана № 1, йа сэрwертийа сэнайа полиграфейэ сэрэкэйэ Комитеа Прессаейэ дэwлэте, р'эх Совета Министред Р'еспублика Эрмэнистанейэ Советиейэ Сосиалистие